РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ ВАРНА

УТВЪРЖДАВАМ: .....

АНДРИЯНА АНДРЕЕВА
Областен управител на област
с административен център Варна

ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

ОБЛАСТ ВАРНА

ЗА 2025 г.

Планът е изготвен съгласно разпоредбите на Закона за младежта
(в сила от 20.04.2012 г., обн. ДВ. бр. 31 от 20 април 2012 г.)

Варна, ул."Преслав"№ 26, тел. 052 / 688 222, факс 052 / 632 365, https://varnaregion.egov.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение 3 стр.

2.Анализ на предизвикателствата пред младежта в Област Варна 3 стр.

2.1.Тематична област Образование 3 стр.
(млади хора, преждевременно напуснали образователната система; младежи, завършили висше образование; професионално ориентиране и реализация);

2.2. Тематична област Заетост на младите хора 13 стр.
(заетост на младите хора; безработица сред младите хора; самонаемане и предприемачество; подкрепа за включване на млади хора, които не, учат, не работят и не се обучават (NEETs);

2.3. Тематична област Здраве и благосъстояние 24 стр.
(създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт; превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора; превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора);

2.4. Тематична област Равенство и приобщаване (насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора, насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи, насърчаване на толерантност и ненасилие; превенция на агресия сред младите хора, насърчаване на културата и творчеството сред младите хора); 33 стр.

2.5. Тематична област младежки организации и организации работещи с и за младите хора (повишаване на качеството на неформално обучение; осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа; създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ); 41 стр.

3. Специфични цели, мерки, дейности и отговорни институции за провеждането на областната политика за младежта 45 стр

Първа цел: Насърчаване на неформалното обучение 45 стр.

Втора цел: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават 46 стр.

Трета цел: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора 46 стр.

Четвърта цел: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб 47 стр.

Пета цел: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност 47 стр.

Шеста цел: Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот 48 стр.

Седма цел: Насърчаване на културата и творчеството сред младите 49 стр.

Финансиране 49 стр.

Действия по наблюдение, оценка и актуализация на областния план за младежта 49 стр.

Осигуряване на информация и публичност 49 стр.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Закона за младежта *(ЗМ, в сила от 20.04.2012 г., обн. ДВ. бр.31 от 20 април 2012 г.)* държавната политика за младежта *(младите хора на възраст от 15 до 29 години включително)* е целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната.

В тази връзка Планът за младежта на област Варна за 2025 г. е изготвен съгласно чл. 14 от Закона за младежта, обобщавайки общинските планове за младежта от област Варна, определяйки целите и приоритетите на областната политика свързана с младите хора, в съответствие с Националната стратегия за младежта 2021-2030 г., както и с потребностите на младежите в региона.

Структурата на общинските планове и на областния план за младежта следват изискванията на Закона за младежта и трябва да съдържат:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в съответната област;
2. Приоритетите и специфичните цели за провеждане на регионалната политика за младежта и мерки за постигането им;
3. Описание на съвместни дейности, които допринасят за постигане целите на Националната стратегия за младежта;
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение и оценка на областния план за младежта;
6. Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

2. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЛАСТ ВАРНА

2.1. ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ ОБРАЗОВАНИЕ

Разглежданите индикатори за наблюдение са: млади хора, преждевременно напуснали образователната система; младежи, завършили висше образование и професионално ориентиране и реализация, като е включена информация за състояние на изследвани индикатори, анализ на състоянието и предприети мерки

Община Варна:

В административните граници на община Варна функционират 54 училища, които обслужват нуждите на местното население.

Отпаднали – 8 бр. навършили 16 години и не подлежащи на задължително образование до 16 г. - преждевременно напуснали образователната система, поради

липса на интерес към придобиване на образователна степен и системни отсъствия от училище.

Най-честите причини за отпадане от образователната система са свързани със самите ученици и техните семейства: хронично или застрашаващо живота заболяване, увреждане и пречки пред ученето и развитието, бременност, родителство, ранен брак, конфликт със закона, честа промяна на местоживеенето или учебното заведение, чести отсъствия от училище, изключване от училище, слаби оценки, лошо поведение в училище, много бедни домакинства с нисък социално-икономически статус, малцинства, маргинализирани по етнически и езиков признак, домакинства с един родител (или семейства, в които един от родителите често отсъства или работи в чужбина), домакинства, за които отговарят бабите и дядовците.

На ниво Община и ниво образователна институция се създават екипи за обхват, за да работят с различни категории деца и подрастващи: деца в задължителна предучилищна и училищна възраст, които никога не са били записвани в училище или никога не са посещавали училище; ученици в задължителна училищна възраст, които са отпаднали от училище; ученици, които са в риск от отпадане. Налагат се наказателни постановления на родителите, които не осигуряват редовното присъствие на децата и учениците в училище. На ниво образователна институция се разработват индивидуални планове за обща подкрепа за ученици в риск от отпадане или реинтегрирани в системата на образованието. Наложени наказания по реда на чл. 347 във връзка с чл. 210 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) по мярка с код 21 Издаване на акт за установяване на административно нарушение (АУАН); мярка с код 23 Издаване на наказателно постановление (НП); Приложена мярка с код 13 Действия за установяване местонахождението на детето/ученика (съвместна дейност с МВР); Изпълнена „Екипна“ дейност по мярка с код 71 Посещение на адрес. Обхванати със статус „Никога незаписван“ към 15.09.2024 г. – актуален статус „записан“: 8 деца/ученици; Реинтегрирани със статус „Отпаднал преди/през учебната 2024/2025 г.“ към 15.09.2024 г. – актуален статус „записан“: 37 деца/ученици. Предотвратено отпадане от образователната система посредством наложена санкция на родител по реда на чл. 347 – 87 деца/ученици.

На територията на град Варна има шест висши училища – Технически университет, Икономически университет, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Висше военноморско училище „Н.Й.Вапцаров“, Висше училище по мениджмънт. През учебната 2023/2024 година студентите в България, записани в четирите образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“, са 196.6 хиляди.

През учебната 2022/2023 г. студентите във Варна, записани в четирите образователно – квалификационни степени, “Професионален бакалавър“, „Бакалавър“, „Магистър“ и „Доктор“, са 22900, като в сравнение с предходната учебна година броят намалява с 1400 или 5,9%.

За учебната 2023/2024 г. общо записани студенти са 21 337 във Варна.

В колежи - професионален бакалавър – 887.

В университети и специализирани училища:бакалавър-13526 и магистър–6924.

За учебната 2023/2024 г. общо завършили студенти са 4 291.

В колежи - професионален бакалавър – 318.

В университети и специализирани училища: бакалавър-2 312 и магистър– 1661.

Процентното съотношение на завършили висшисти във възрастова група 30-34 навършени години е 30,7%, второто най-добро след столицата и по-високо с няколко пункта от средното за страната за 2023 г.

На територията на Община Варна функционират 2 общински, 9 държавни професионални гимназии и една частна професионална гимназия. В средните училища има разкрити професионални паралелки. Общ брой придобили степен на професионална квалификация : в общински професионални гимназии и училища – 411, в държавни професионални гимназии – 1726, в частни професионални гимназии – 3.

Център за подкрепа и личностно развитие – Център за кариерно ориентиране – Варна осъществява общинската политика за подпомагане на кариерното ориентиране на деца и ученици от 5 до 19 години, въз основа на програми за кариерно развитие и мобилност, програми за образователно развитие, програми за личностно и социално развитие – на базата на проучване на местните условия и координация с институции в системата на професионалното ориентиране.

STEM ПРОФИЛИ

№	Профил	Задължителни профилиращи учебни предмети
1	Софтуерни и хардуерни науки	информатика и информационни технологии
2	Математически	математика и информатика или математика и физика
3	Природни науки	биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда или химия и опазване на околната среда и физика и астрономия

51 училища участват с проектни предложения/концепции по „Програма за образование“ „Училищна STEM среда“ за изпълнение на инвестиции по Механизма за възстановяване и устойчивост за изграждане и оборудване на STEM център и на високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи.

Варна се гордее и с 2 Google - референтни училища – най-новото училище във Варна-Професионалната гимназия по компютърно моделиране и компютърни системи „Академик Благовест Сендов“ с изцяло модерна среда, с нов модел на образователен процес, който съчетава технологиите, свободното общуване, индивидуалността и физическата среда. Тази учебна година към Google - референтните училища се присъедини и VII СУ „Найден Геров“.

Община Варна първа в България създаде целенасочена програма с фокус модела 1:1 - устройство за всеки ученик. Осигурени са 285 000 лева за реализирането на модела 1:1. Тринайсет образователни институции в града, от които 12 общински работят по модела 1:1. Това са ОУ “Йордан Йовков“, ОУ "Панайот Волов", VII СУ "Найден Геров", Първа езикова гимназия, Математическа гимназия "Д-р Петър Берон", ОУ "Петко Рачев Славейков", Гимназия с преподаване на чужди езици "Йоан Екзарх", IV Езикова гимназия "Фредерик Жолио - Кюри", ОУ "Захари Стоянов", СУ "Пейо Яворов", ОУ "Ангел Кънчев", ОУ "Константин Арабаджиев". Към тях се присъединява Професионалната гимназия по компютърно моделиране и компютърни системи „Академик Благовест Сендов“.

За поредна година се увеличава делът на професионалните паралелки, както и на тези със STEM професии и профили. Има ръст на приема в STEM професиите в направления „Компютърни науки“ и „Приложна информатика“, както и в профилите „Природни науки“ и „Софтуерни и хардуерни науки“. Значително е нараснал броят на

учениците, които се подготвят по специалности с очакван недостиг на пазара на труда или в защитени такива.

Във връзка с изпълнение на политиките за приобщаващото образование в гр. Варна са предприети следните мерки: предоставени са специализирани услуги по кариерно ориентиране и консултиране на учениците от всички училища в града; учениците са информирани и консултирани относно възможностите за продължаване на образованието и/или прехода към пазара на труда; родителите са информирани и консултирани относно възможностите на образователните системи в града и страната; подпомогната е дейността на педагогически съветници, класни ръководители и учители в областта на кариерното ориентиране; изградени са работещи модели за сътрудничество между училищното образование и пазара на труда – осъществена е връзка с браншови организации; подкрепено е професионалното образование и обучение на учениците с цел усъвършенстване на професионалните умения и усвояване на нови знания; приложен е модел за кариерно ориентиране и консултиране на ниво училище; осигурено е кариерно ориентиране и консултиране на застрашените от отпадане ученици и учениците със специални образователни потребности; подпомогната е трудовата и професионалната реализация на завършващите средно образование; създадена е система за ранно кариерно ориентиране с оглед информиран избор за бъдеща кариера; подпомогнато е формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

Кариерно ориентиране и консултиране се провежда в 46 общински и държавни училища.

Брой ученици, преминали кариерно ориентиране и индивидуално консултиране, разпределени по класове.

Клас	**Брой ученици, преминали групово обучение по кариерно ориентиране**	**Брой ученици, преминали индивидуално консултиране по кариерно ориентиране**
8 клас	0	3
9 клас	0	4
10 клас	848	80
11 клас	1412	161
12 клас	409	102
родители		13
ОБЩО	**5457**	**845**

Община Долни чифлик:

През учебната 2024/2025 година на територията на общината функционират 5 ДГ с 7 филиала, 6 ОУ, 1 СУ и 1 ПГСС. За учебната 2024/2025 година броят на децата в подготвителни групи 1-12 клас, записани в училищата в община Долни чифлик е 1620. В самостоятелна форма на обучение са 4 ученика, а в индивидуална 2 ученик. Паралелките през настоящата година са 89.Обхванати в целодневна форма на обучение са 652 ученика в 31 класа. В голяма част от тях за подпомагане на деца, чийто майчин или семеен език не е български са въведени програми за овладяване на българския език.

Осигурени са учебни помагала и учебници за част от социално слабите ученици след 7 клас.

Над 62 % от младежите завършващи средно образование в община Долни чифлик, кандидатстват във висшите учебни заведения. На територията на общината има едно средно училище и една професионална гимназия по селско стопанство „Ив. Вл. Мичурин“ в град Долни чифлик. Завършилите в ПГСС ученици получават удостоверения за професионална квалификация по специалности: Механизация на селското стопанство – професия Техник на селскостопанска техника; Производител на кулинарни изделия и напитки – професия Готвач; Малък и среден бизнес – професия Сътрудник малък и среден бизнес; Обслужване на заведения в общественото хранене – професия Сервитьор – барман.

Проекти, които се изпълняват са: Еразъм +; Подкрепа за успех; Твоя час; Образование за утрешния ден; Ученически практики 2; Модернизиране на професионалното образование и обучение; Заедно в изкуството и спорта; Образование за утрешния ден. В средно училище „Васил Левски“ в гр. Долни чифлик предлага обучение на учениците в прогимназиален етап в няколко профила: икономическо развитие, природа – математическо и хуманитарен.

Основната цел на проектите е създаване на условия за повишаване на потенциала на учениците и възможностите им за успешно завършване на средно образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище.

Община Суворово:

През 2024г. – 9 деца са напуснали учебните заведения.
По данни на Информационната система за реализация на механизма през 2024г. – 9 деца са напуснали учебните заведения, намиращи се в община Суворово, като причината за тяхното отпадане е заминаването им в чужбина.
На територията на община Суворово действат следните учебни заведения: ПГСС“ Св.Г.Победоносец“, СУ „Н.Й. Вапцарав“, ОУ“ Христо Ботев“ с. Чернево и ДГ „Буратино“ гр. Суворово.
В тези учебни заведения се обучават общо -998 деца и ученици.

Община Вълчи дол:

8 ученика са заминали в чужбина, а двама са не подлежащи за задължителната възраст обучение. На територията на общината има деца, подлежащи на обучение, но незаписани в училищата и детските градини. Най-честата причина за това е напускането на Република България на целите семейства.
От 2017г., със Заповед на Началника на РУО – Варна, в Община Вълчи дол са определени четири екипа за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Екипите работят по механизма под ръководството на експерти от РУО гр. Варна. Следят посещаемостта на учебните заведения и чрез извършване на проверки на място в населените места на общината след подаване на сигнал от страна на училищата и детските градини, че дадено дете не посещава учебни занятия. Извършват се и периодични посещения в населените места за разясняване необходимостта и задължението да се посещават редовно учебни занятия. В последните години се наблюдава обратна тенденция – завръщане на децата от чужбина в образователните институции на територията на общината, най-често отглеждани от

техни роднини в България, докато родителите им все още работят в чужбина и изпращат средства за тяхната издръжка. В тази връзка наблюдаваме, че интересът към обратното включване в образователния процес е на лице.

Относителен дял на населението на възраст 30-34 навършени години със завършено висше образование – брой лица 12.

Близостта на Община Вълчи дол до гр. Варна, гр. Добрич и гр. Шумен дава добра възможност да се продължи обучение след завършване на средно образование, но за съжаление през последните години все по-малко млади хора избират да повишат своята квалификация чрез постъпване във висше учебно заведение. Следва да се има предвид, че в селските общини нивото на лицата с висше образование е по-ниско, тъй като те обикновено търсят личностно развитие в големите градове.

Община Вълчи дол насърчава повишаването на квалификация в младите хора като изразява интерес в качеството си на работодател да наема млади хора по различни програми и проекти, изискващи определени специалисти, както и чрез наемане на работа в дейностите й.

Професионални училища по вид – 4 броя - Професионална гимназия по земеделие и горско стопанство с. Стефан Караджа ; СУ „Васил Левски“, гр. Вълчи дол; ОбУ „Васил Левски“, с. Михалич; В СУ „Васил Левски“, гр. Вълчи дол е сформирана профилирана паралелка с профил „Природни науки“, с профилиращи предмети: Биология и здравно образование и Химия и опазване на околната среда. Професионална гимназия по земеделие и горско стопанство, с. Стефан Караджа, има професия „Техник – растениевъд“, специалност „Трайни насаждения“ В ОбУ „Васил Левски“, с. Михалич се изучава професия „Работник в растениевъдството“, специалност „Трайни насаждения“

Община Белослав:

Общинската училищна система на територията на Община Белослав през учебната 2024/2025 г. се състои от пет учебни заведения:

- 1 Начално училище, намиращо се в гр. Белослав;
- 2 Основни училища /в това число 1 средищно училище/, едно в гр. Белослав и едно в с. Езерово;
- 1 Средно училище /което е и средищно училище/, намиращо се в гр. Белослав;
- 1 Професионална гимназия, намираща се в гр. Белослав;

Общият брой на записаните ученици в общинските училища за учебната 2024/2025 г. е 974, от тях броят на младежите, обучаващи се на територията на община Белослав е 305.

По информация на директорите на училищата 6 младежи са отпаднали от образователната система през 2024 г.

За изследвания период тенденцията при учащите младежи е низходяща от 332-ма през учебната 2023/2024 г. до 305 през учебната 2024/2025 г.

Община Белослав не разполага с данни за завършилите висше образование младежи през 2024 г. През 2021 г. данните показват, че 1058 лица от гражданите на община Белослав са завършили висше образование, което е 11,43% от всички отговорили на въпроса при преброяването през 2021 г. Остава тенденцията най-голям да е делът на завършилите средно образование.

Община Белослав предоставя възможност на младежи, завършващи средно образование и такива обучаващи се във висша форма на обучение да стажуват в общинска администрация Белослав. С цел повишаване интереса на младите и

амбициозни хора към предизвикателствата на местното самоуправление и местната администрация, общината предлага възможност на студенти от различни специалности да се докоснат до ежедневната работа на общинските служители, да се срещат с граждани и да приемат техни сигнали и въпроси, да участват в разрешаването на казуси и др. Всеки успешно завършил стажа получава удостоверение за успешно проведен стаж.

На територията на община Белослав функционира *професионална гимназия "Свети Димитър Солунски"* в която през 2024 г. са завършили средно образование 30 младежи с професионално ориентиране в следните специалности: Ремонт на кораби - След срока на обучението си учениците получават свидетелство за професионална квалификация II-та степен за професията *"Корабен монтьор"* – 11 младежи. Корабни тръбни системи - След срока на обучението си учениците получават свидетелство за професионална квалификация II-та степен за професията *"Корабен монтьор"* – 19 младежи.

В *СУ "Св. Св. Кирил и Методий"* – гр. Белослав, което е и средищно училище, учениците се обучават в следните профили: „Софтуерни и хардуерни науки“ и „Природни науки“; По данни на ПГ „Св. Димитър Солунски“ през 2024 г. 30 ученика са завършили средно образование с професионално ориентиране. За сравнение през 2023 г., завършилите ученици с професионално ориентиране са 22-ма.

Броят на младите хора, завършили средно образование с професионално ориентиране през 2024 г./ *30 ученика/* е по-висок от този през 2023 г. */22 ученика/*, като увеличението е с 7 ученика._На територията на община Белослав степен на професионална квалификация, младежите от общината, могат да получат в намиращата се в гр. Белослав професионална гимназия „Св. Димитър Солунски“. __Профилирано образование, осъществяващо се в средната степен чрез общообразователна и разширена подготовка, младежите от община Белослав могат да получат в СУ „Св. св. Кирил и Методий“, намиращо се в гр. Белослав. Община Белослав осигурява много добро ниво на образователните услуги за децата и учениците по отношение обхват на подлежащите за задължително обучение, достъп до образователни институции, материално-техническо и финансово осигуряване на образованието.

Община Аврен:

В община Аврен функционират следните образователни институции:

Детски градини: ДГ „Щурче“, с. Приселци с филиали: „Радост“, с. Аврен, „Щастливо детство“, с. Бенковски, „Морско конче“, с. Близнаци. ДГ „Пролет“, с. Дъбравино с филиал: „Синчец“, с. Синдел. И двете детски градини имат статут на средищни за учебните 2023/2024 и 2024/2025 години, като предоставят образователни услуги на деца от няколко населени места. През учебната 2023/2024 г. в тях се обучават 229 деца, разпределени в 12 групи, а през 2024/2025 г. – 219 деца, разпределени в 9 групи.

Образователната система в община Аврен включва пет основни училища, които осигуряват обучение от I до VII клас: ОУ „Христо Ботев“, с. Аврен, ОУ „Свети Климент Охридски“, с. Дъбравино, ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Приселци, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Тръстиково, ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Царевци

Сред тях средищни училища за учебните 2023/2024 и 2024/2025 години са тези в селата Аврен и Приселци, които приемат ученици от няколко населени места, като осигуряват безплатен транспорт.

СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Синдел, е единственото средно училище на територията на Община Аврен и играе ключова роля в образователната система на

района. То има статут на средищно училище през настоящата и предходната учебни години, като осигурява възможност за обучение на ученици не само от селото, но и от околните населени места. Училището предлага както общообразователна подготовка, така и професионално обучение, насочено към придобиване на практически умения и професионална квалификация в търсени на пазара на труда направления. В него се изучават две перспективни професии в областта на кулинарията и хлебопроизводството: Професия „Готвач и Професия „Хлебар-сладкар“ . Училището не само предоставя качествено образование, но и съдейства за интеграцията на младите хора в обществото чрез професионални стажове. През 2023 г. СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Синдел реализира проект по програма „Еразъм+“ на Европейския съюз. Благодарение на това, двадесет ученици от професиите „Готвач“ и „Хлебар-сладкар“ имаха възможност да посетят Португалия, да се обучават и да практикуват в едни от най-реномираните ресторанти на Лисабон, някои от тях със звезда Мишлен.

Всички училища в общината са подали кандидатури за изграждане на STEM среда. В момента се работи по обновяване на класните стаи и внедряването на необходимата техника в училищата в селата Аврен, Дъбравино, Синдел и Тръстиково. След приключване на проекта, тези учебни заведения ще разполагат с общо 9 високотехнологично оборудвани и свързани класни стаи, както и с 10 специализирани кабинета в направления като „Роботика и кибер-физични системи“, „Природни науки“ и „Математика и информатика“.

ОУ „Христо Ботев“ в с. Аврен е първото иновативно училище в общината. В него се прилагат модерни и ефективни образователни методи – използване на дигитални технологии в обучението, проектно-базирано преподаване и стимулиране на критичното мислене, които създават ангажираща и адаптивна учебна среда, подготвяща учениците за предизвикателствата на съвременния свят.

Община Ветрино:

На територията на община Ветрино има едно средищно училище – СУ „Христо Ботев” с. Ветрино. За пълно обхващане на децата и младежите в образователната система се работи взаимно с училището, Дирекция „Социално подпомагане” – отдел „Закрила на детето”, както и с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в община Ветрино.

На територията на община Ветрино няма млади хора, преждевременно напуснали образователната система през учебната 2023-2024 година.

В община Ветрино няма информация относно дял на населението на възраст 30-34 навършени години със завършено висше образование, но политиката на общината е насочена към задържане и приобщаване на специалистите от община Ветрино завършили висше образование, в пазара на труда на Общината.

На територията на община Ветрино има едно средищно училище – СУ „Христо Ботев” с. Ветрино. В училището се изучават две професии – Агроеколог и Организатор интернет приложения.

Придобиването на знания и умения с изучаваните професии и специалности, допринася училището да стане още по привлекателно за нашите деца, а те още по-конкурентноспособни на пазара на труда, живеейки и развивайки се в община Ветрино.

Община Девня:

На територията на Община Девня функционират общинско училище - СУ „Васил Левски” гр. Девня с 587 ученици и детска градина –ДГ „Незабравка“ с филиали

„Детелина“ и „Здравец“, с 270 обхванати деца които са утвърдени и като средищни. През учебната 2023/2024 година е отпаднал 1 ученик, които в последствие е преминал в самостоятелна форма на обучение. През учебната 2023-2023 година 71 ученика остават на поправителен изпит от тях 15 остават да повтарят клас. Причините за отпадане от училище са социално-икономически, образователни и етнокултурни. Главно това са финансови проблеми в семейството, незаинтересованост от страна на родителите, липса на мотивация за учене от страна на децата, затруднения при изучаването на преподавания материал. Независимо от тенденцията за намаляване броя на отпадналите от училище деца, проблемът остава доста сериозен. Той се утежнява и от напускането на учениците с Удостоверение за преместване, поради заминаването на родителите в чужбина. Проследяването на тези деца и ученици е изключително трудно и не може да се каже дали продължават образованието си. Голяма част от педагозите са обучени за работа в мултикултурна среда. Процесът на десегрегация осигурява ежедневен транспорт на деца и ученици, безплатни учебници, предлага допълнително обучение, осигурява мултикултурно обучение за учители, организира разнообразие от извънкласни училищни дейности с цел интегриране на децата и родителите в училищна и извънучилищна среда. В СУ „Васил Левски“ са назначени двама образователни медиатори и помощник на учителя, които оказват активно съдействие на педагогическите специалисти за подобряване на обмена на информация между учители и родители. За оказване на допълнителна подкрепа на учениците със специални образователни потребности и работа с деца в риск се грижат трима ресурсни учители, психолог, логопед и педагогически съветник.

Професионалното обучение на учениците се осъществява в СУ „Васил Левски“ гр. Девня в професионални паралелки със специалности по „Компютърна графика“ и „Електрообзавеждане на производството“. Завършилите „Компютърна графика“ придобиват 3 СПК, останалите 2 СПК. Поради близостта до областния град не малка част от учениците се ориентират да продължат образованието си в професионалните гимназии в гр. Варна

Община Провадия:

Образователната система в община Провадия включва 2 общински професионални гимназии, 1 средно училище, 1 обединено училище, 6 основни училища, 1 начално, 1 център за специална образователна подкрепа и 5 детски градини. Общият брой ученици за учебната 2023 – 2024 г. е 1937. Общият брой на учениците в двете професионални гимназии, СУ„Д. Благоев“ и Обединено училище „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Блъсково, за разглеждания период е 1085. **От тях напусналите преждевременно образователната система са общо 50** /с 21 по - малко спрямо предходната /като 21 са напусналите от ПГХРТ „Цар Симеон Велики“, а 29 от ПГСС „Земя“. Няма отпаднали ученици от СУ „Д. Благоев“ и от Об У „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Блъсково.

С цел повишаване обхвата на всички подлежащи на образование деца и ученици и намаляване дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище е създаден и функционира Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Анализът на ситуацията в образователната сфера отчита следните тенденции:

– Намаляване на броя на децата и учениците в следствие на демографския срив;

– Миграционните тенденции сред младите жители на община Провадия към големите областни центрове и в чужбина в търсене на по-високи доходи и повишаване

качеството на живот, което води до застаряване на населението и обезлюдяване, както и културните нагласи и особености на представителите на етносите (предимно ромското население) в някои от населените места;

– Наличие на паралелки под определения минимален праг и сформиране на слети групи – тенденция характерна в селата.

Извънучилищните дейности са застъпени, както в самите училища, така и в ЦЛРП-ОДК Провадия, който организира и провежда дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и осигурява обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на възраст от 5 до 19 годишна възраст.

Една част от младите хора напускат общината, продължавайки образованието си след 7 и 8 клас в други градове. На годишна база от завършилите средно образование в общинските училища 10 % продължават образованието си във висши учебни заведения. Броят на приетите във ВУЗ не съответства на броят на завършилите. За точния брой завършили висше образование млади хора на възраст до 34 години няма изведени статистически данни на ниво община.

Професионалното ориентиране на учениците в община Провадия се реализира, както в двете професионални гимназии - ПГСС „Земя“ и ПГХРТ „Цар Симеон Велики“ – гр. Провадия, така и в Об У „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Блъсково и е определящо за подготовката на кадри с квалификации по различни професии.

Броят на придобилите степен на професионална квалификация от ПГСС „Земя“ са 45. От тях 10 са с Втора степен на професионална квалификация /СПК/ и 35 с трета СПК. STEM профили и професии: икономист – информатик, техник – растениевъд, агроеколог, монтьор на транспортна техника.

В ПГХРТ „Цар Симеон Велики“ няма STEM профили. Учениците завършват с трета степен на професионална квалификация. През отчетния период в училището се обучават 213 ученици. Специалностите са три: *„Екскурзоводско обслужване“ „Организация на хотелиерството“ и „Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения“.*

Обединено училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в с. Блъсково дава възможност на учениците да получат образование до Първи гимназиален етап /10 клас/ в населеното място, в което живеят, както и за ученици от околните села, за които училището в Блъсково е по-близко от училищата в града предлагащи възможност за средно образование. Училището дава възможности за придобиване на квалификация ориентирана към направленията земеделие и селско стопанство. Изучаваните специалности са: *„Основи на земеделието“, „Основи на растениевъдството“ и „Механизация в земеделието“ в специалността „Трайни насаждения“.* За учебната 2023 – 2024 г. придобилите квалификация са 11.

Община Бяла:

Според последните изследвания и данни, няма млади хора, преждевременно напуснали образователната система в Община Бяла за докладния период. Този резултат е постигнат от съвместните усилия на образователните институции и общинските органи. Образователната система на територията на Община Бяла е добре структурирана и поддържана. Функционират две училища - ОУ "Отец Паисий" и Професионална гимназия по селско стопанство и туризъм, разположени в град Бяла. ОУ "Отец Паисий" е основно училище, докато Професионалната гимназия предоставя специализирано обучение в областта на туризма. Партньорство между образователните институции и общинската администрация е от съществено значение за осигуряване на качествено

образование и подкрепа за младите хора. ОУ "Отец Паисий" и Професионалната гимназия също така имат статут на средищно и защитено училища.

С оглед на запазването на нивото на образование и предотвратяването на преждевременното напускане на училище, бяха предприети няколко ключови мерки. Осигурява се ежедневен транспорт на учениците от Община Бяла до двете училища, което гарантира достъпността на образование дори за тези, които живеят на по-отдалечени райони. На територията на основното училище функционира столова, родителите заплащат минимална стойност на купона от 1 лв на храноден, а разликата се дофинансира от Община Бяла или при възможност от национални програми

Анализ на състоянието показва, че след завършване на гимназиалния етап на образование, около 30% от зрелостниците избират да продължат висшето си образование. От този дял, значителен процент на младежите се ориентират към направление "Управление на туризма", което може да се свърже със специфичните възможности и ресурси на региона.

Анализът на състоянието показва, че Професионалната гимназия по селско стопанство и туризъм е от ключово значение на образованието в Община Бяла. Тя успешно предоставя специализирана подготовка и умения в областта на туризма, което е съобразено със специфичните нужди и потребности на региона. За да поддържа и повишава качеството на професионалната подготовка, Професионалната гимназия по селско стопанство и туризъм активно работи за разнообразяване на учебните програми и извънкласните дейности. Това включва организиране на майсторски класове, практически обучения, участие в състезания и събития в сферата на туризма.

С цел привличане на интерес и подкрепа за образованието, се провеждат информационни събития и кампании, които целят да популяризират училището. Това може да включва презентации, семинари и взаимодействия с бизнес сектора, които да допринесат за по-доброто професионално ориентиране на младежите. Съблюдавайки баланса между обучение и практически опит, Професионалната гимназия по селско стопанство и туризъм осигурява цялостна и качествена подготовка за младежите, които се стремят да придобият специализирани умения и знания в съответната област.

2.2. ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ ЗАЕТОСТ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Разглежданите индикатори за наблюдение са: заетост на младите хора, безработица сред младите хора, самонаемане и предприемачество, подкрепа за включване на млади хора, които не, учат, не работят и не се обучават (NEETs), като е включена информация за състояние на изследвани индикатори, анализ на състоянието и предприети мерки.

Община Варна:

Относно трудовата реализация един от основните проблеми и главно предизвикателство пред младите хора е липсата на подходящи умения. Много младежи завършват образованието си без необходимите практически умения, които са търсени на пазара на труда. Друг проблем е високата зависимост от туризма, водеща до предимно сезонна заетост, което затруднява младите хора предимно с висше образование да планират дългосрочната си кариера.

Предприети са редица мерки, чрез които младежите да бъдат включени в заетост: организиране на младежки трудови борси, активно насочване на младите хора за

участие както в мероприятие „Ден на работодателя“, така и в различни форуми „Дни на кариерата“ – организирани от наши партньори. Като група в неравностойно положение на пазара на труда, регистрираните в Дирекция Бюро по труда – Варна младежи приоритетно се информират и включват в подходящи програми и мерки за заетост. През 2023 г. включените в заетост младежи до 29 годишна възраст в програми и мерки за заетост и обучение по „Национален план за действие по заетостта“- 2023, схеми по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020 и проекти на „Програма за развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 са 140. През 2024 г. включените в заетост младежи до 29 годишна възраст в програми и мерки за заетост и обучение по „Национален план за действие по заетостта“- 2024 и проекти на „Програма за развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 са 96.

- брой регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ - Варна лица до 29 г. включително към 31.12.2023 г. - 438, равнище на безработни лица до 29 г. включително – 11.51% спрямо общия брой регистрирани безработни лица.
- брой регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ – Варна лица до 29 г. включително към 31.12.2024 г. – 414, равнище на безработни лица до 29 г. включително – 11.34% спрямо общия брой регистрирани безработни лица.
- през 2023 г. средно месечен брой младежи до 29 г. включително с продължителност на регистрацията в Дирекция „Бюро по труда“ – Варна над 12 месеца – 0.
- през 2024 г. средно месечен брой младежи до 29 г. включително с продължителност на регистрацията в Дирекция „Бюро по труда“ - Варна над 12 месеца - 2.

Община Долни чифлик:

След завършване на своето образование голям дял от младите хора нямат практичен и трудов опит по придобитата специалност и трудно се включват на пазара на труда. Младежите с ниско образование и квалификация са сред първите, засегнати от влошените икономически условия, поради което са нужни усилия за плавно преминаване от учебната скамейка към пазара на труда, чрез разширяване на стажовете и практиките в реалния сектор.
Заетост при младежите /осигурена възможност за работа и реализация на лица на възраст до 29 години и % на започналите работа/

2023г.	2024г.
Постъпили на работа през 2023г. младежи до 29г. възраст са общо 179 лица, което е 20% от устроените на работа лица, от тях с посредничество на ДБТ са 148/22%/ от тях - на първичния пазар на труда 92/12%/, по програми и мерки за заетост- 87/78%/.	Постъпили на работа през 2024г. младежи до 29г. възраст са общо 113 лица, което е 16% от устроените на работа лица, от тях с посредничество на ДБТ са 76/16%/ от тях - на първичния пазар на труда 29/8%/, по програми и мерки за заетост- 47/48%/.

Програми и мерки за заетост на младежите:

2023г.	2024г.
Постъпили на работа по програми и мерки за заетост младежи : - По програми за заетост са – 2 лица; - По мерки за заетост – 1 лица; По схеми на ОПРЧР- 84 лица;	Постъпили на работа по програми и мерки за заетост младежи : - По програми за заетост са – 3 лица; - По мерки за заетост – 2 лице; По схеми на ОПРЧР- 42 лица;

Включени в обучения младежи /програми и проекти/: През 2023г. включено в обучение са 7 лица на възраст до 29г. Завършили обучение са 6 лица. Лицата са завършили курс по специалност „ Работник в производството на кулинари изделия в заведения за хранене и развлечения“. През 2023г. включени в обучение са 6 лица на възраст до 29г. Завършили обучение са 6 лица.

Безработица сред младежите /регистрираните безработни лица до 29г./

Към 31.12.2023г.	Към 31.12.2024г.
Регистрирани младежи към 31.12.2023г. са 63 лица, което е 10 % от регистрираните лица.	Регистрирани младежи към 31.12.2023г. са 47 лица, което е 8 % от регистрираните лица.

Община Дългопол:

47 младежи регистрирани в ДБТ – Провадия, филиал Дългопол.

Състояние на изследваните индикатори: 47 безработни лица
Коефициент на безработица във възрастова група 15-29 навършени години - 10,8%
Коефициент на дългосрочна безработица сред младежите (12 месеца или повече) – 15,2%
За младежите се прилага широк набор от мерки, програми и подкрепящи услуги, чрез което се цели повишаване конкурентоспособността на младежите и осигуряване на заетост.
Безработните младежи срещат редица затруднения при навлизането си на пазара на труда, основните от които са липса на предишен опит и трудови навици.
Предприети мерки – Реализиране на срещи с младежи за запознаване с услугите на бюрото по труда и мотивиране за регистрация. След регистрация в ДБТ, за всеки се изготвя план за действие и се насочва за ползване на различни услуги, спрямо индивидуалните нужди:
- Насочване към обявени СРМ на първичния пазар на труда – устроени на работа - 47 младежи;
- Насочване за включване в обучение – включени 6 младежи;
- ДБТ провежда „Ателие за търсене на работа“ за повишаване пригодността за заетост на безработни лица – включени 8 младежи;

Община Суворово:

Коефициент на заетост във възрастова група 15-29 години по непълни данни- 70%
Коефициент на безработица във възрастова група 15-29 навършени години По данни на „Бюро по труда“- 31лица.
Коефициент на дългосрочна безработица сред младежите (12 месеца или повече) - 2 лица
Започнали работа младежи до 29 годишна възраст 25 лица със и без посредничеството на бюрото по труда. Започнали работа по програми и мерки за заетост 16 безработни лица към община Суворово и частния сектор. Образователното ниво на регистрираните младежи се дели на: 8 лица без образование, 1 лице с начално образование, 5 лица с основно образование, 11 лица с средно образование, 6 лица с висше образование.
С цел намаляване процента на безработица сред младежта са разработени социални мерки за заетост, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, консултиране и мотивиране за участие в

програми за заетост. През последните години се наблюдава несъответствие между придобитите в училище умения и наличните възможности за заетост, което намалява шансовете за заетост на българските младежи. За подпомагане на заетостта на младежи е разработен следния проек: Проект BG05SFR002-3.001-0001"Младежка заетост + " . По този проект в община Суворово са се възползвали 13 лица.

Община Вълчи дол:

Коефициент на безработица във възрастова група 15-29 навършени години - По данни на Дирекция „Бюро по труда" гр. Вълчи дол безработните младежи на възраст от 15 до 29 годишна възраст през 2024 г. е 52 лица, в т.ч.:
- до 19 г. възраст /брой лица/ – 7 лица;
- от 20 до 24 г. възраст /брой лица/ - 25 лица;
- от 25 до 29 г. възраст /брой лица/ - 20 лица.

По програма „ Старт на кариерата" – 1 лице, Проект „Младежка заетост +" – сключен един договор за 3 младежа. Общият брой младежи постъпили на работа през 2024 г. са 57 лица, което е 18,33% от общо започналите работа безработни лица.
Коефициент на дългосрочна безработица сред младежите (12 месеца или повече): На територията на Община Вълчи дол има регистрирани в Дирекция „Бюро по труда" гр. Вълчи дол 12 безработни младежи.

Трайната безработица на територията на Община Вълчи дол е много над средното за Областта, а и на страната. Това говори, че има свободен човешки ресурс, който е готов да работи за икономическия разцвет на Общината, при изпълнение на заложената програма. Това е видно от равнището на работната заплата, което се движи с еднакви темпове с това на страната, като размера също би могъл да се счете за еквивалентен, тъй като в големите градове има отклонения на заплатите при големите фирми. Предприети мерки: Община Вълчи дол насърчава повишаването на квалификацията на младите хора като изразява интерес в качеството си на работодател да наема млади хора на работа по различни програми и проекти, изискващи определени специалисти, както и чрез наемане на работа в дейностите й. Местния бизнес също е положително настроен към наемането на работа на млади хора.

Община Белослав:

На територията на община Белослав коефициента на заетост във възрастовата група 15-29 г. за 2024 г. е 99,51%.
Община Белослав не разполага с данни, относно коефициента на икономическа активност във възрастовата група 15-29 г. за 2024 г.
Позицията на младите хора на пазара на труда е специфична, тъй като в повечето случаи те нямат трудов опит по придобитата специалност. Ключов момент при създаването на възможности за младите хора да намерят своето място в обществото, да постигнат икономическа независимост и да се развият е намирането на подходящо работно място. Обществото следва да предлага възможности за реализация на пазара на труда на младите хора, за предотвратяване на продължителната безработица.
Община Белослав насърчава заетостта на местно ниво по проекти и програми. Община Белослав, съвместно с дирекция „Бюро по труда" работи за по-пълен обхват на безработните лица, подпомагане на младите хора за тяхната професионална реализация.

- *Коефициент на безработица във възрастова група 15-29 навършени години*

Относителен дял на младежите до 29 г. от всички регистрирани безработни от територията на община Белослав

%

За 2024 г.	7,12%

Коефициент на дългосрочна безработица сред младежите (12 месеца или повече)

Брой продължително безработни лица /над 12 месеца/ до 29 г. възраст

(брой)

За 2024 г.
0

Средногодишния брой регистрирани безработни лица на територията на община Белослав за 2024 г. е 103, при средногодишен брой регистрирани безработни младежи до 29 г. – 13 лица. Наблюдава се увеличение на средногодишния брой на безработни лица от територията на община Белослав от 83 лица за 2023 г. до 103 лица за 2024 г. При средногодишно регистрираните младежи няма промяна в стойностите - 13 младежи.

По данни на „Агенция по заетостта“ за изследвания период няма продължително регистрирани безработни лица /над 12 месеца/ до 29 г. възраст.

Към декември 2024 г. броят на регистрираните младежи на община Белослав е **8.**

Данни/информация за територията на община Белослав	**За 2024 г.**	**За 2023 г.**
		(брой)
Средногодишен брой регистрирани безработни младежи до 29 г.;	**13**	**13**
Средногодишен брой регистрирани безработни лица;	**103**	**83**
Брой продължително регистрирани безработни младежи до 29 г.;	**0**	**0**

По данни на териториалното подразделение на Агенция по заетостта, обхванатите младежи от територията на община Белослав в проекти и програми за безработица са:

Данни/Информация за община Белослав	**За 2024 г.**
	(брой)
Брой младежи до 29 г., от територията на община Белослав, обхванати по ОП РЧП;	**3**
Брой младежи до 29 г., от територията на община Белослав, обхванати по проекти за безработица/“Старт в кариерата/;	**1**

По програма „Старт в кариерата“ през 2024 г. в Общинска администрация Белослав, на длъжност „младши експерт“ е назначено едно лице на възраст до 29 г. на 8 часов

работен ден. Основната цел на програмата е да бъдат осигурени възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост.
Останалите млади хора на възраст до 29 г., на които община Белослав е работодател през 2024 г. са:

- **7 лица до 29 г.** по реда на Закона за личната помощ на длъжност „личен асистент";
- **4 лица до 29 г.** по реда на Закона за социалните услуги за предоставяне на социалната услуга „Асистентска подкрепа" на длъжност „личен асистент/ домашен помощник";
- **4 лица до 29 г.** в общинска администрация на следните длъжности: юрисконсулт, мл. специалист ТСУ, гл. специалист ИПДС, гл. специалист ОМП, ЗН и СИ.
- **1 лице до 29 г.** към други дейности в община Белослав на длъжност: работник поддръжка;
- **3** медицински сестри към общинските училища и детски градини;
- **1 лице до 29г.** по проект „Грижа в дома в община Белослав" на длъжност: рехабилитатор на граждански договор.

По данни на Дирекция „Бюро по труда" гр. Варна през 2024 г. няма регистрирани безработни лица до 29 г., завършили висше образование. Регистрираните безработни лица до 29 г. с придобита професионална квалификация са 6.
Община Белослав не разполага с данни, относно незаетите и неучащи младежи на възраст (NEETs) 15-24 навършени години на територията на общината и на възраст 24-29 навършени години.
В условията на пазарна икономика от най – важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране. Основна характеристика на младежката общност е нейната динамична промяна. Като най-характерна черта сред младите се очертава стремежът към независимост и самореализация – подчертан стремеж към самостоятелни решения и индивидуален подход към живота.
Младите хора живеят в епохата на новите информационни технологии. Те общуват повече в социалните мрежи и като че ли предпочитат контакт чрез технологии пред директния контакт „лице в лице". Социалните мрежи са естествена за тях среда, в която създават контакти, търсят и споделят информация, общуват с приятели.

Община Девня:

Безработицата сред младежите е ниска, защото те са адаптивни към икономическата ситуация и бързо успяват да си намерят работа, най-вече в областния град в туристическия бранш. За лицата с ниска степен на образование или липса на такава е трудно да си намерят работа в промишления сектор и търсят национални или европейски програми, които да им осигурят заетост за няколко месеца.
Регистрираните безработни от община Девня през 2024 са 228 лица /средномесечно/, от които 21 младежи от 18 до 29 годишна възраст, 7 от тях са с квалификация, 9 са включени в програми и временна заетост. Отчитаме и други предпоставки за по-малката безработица в тази възрастова група, а именно нерегистрирането им в Дирекция „БТ" и търсене на реализация на европейския пазар на труда

Част от младежите в общината в един или друг момент попадат в тази група, които не учат и не работят и чрез съдействието на бюрото по труда биват включвани по програми и проекти за обучение и осигуряване на заетост.

Община Провадия:

Дирекция „Бюро по труда“ не може да предостави данни за заетостта на младежите от община Провадия. Предоставя данни само за постъпилите на работа, които са били регистрирани.

Средномесечният брой на регистрираните младежи в ДБТ-Провадия е 66 лица. Делът им 13,6% от общия брой на безработните лица.

Средномесечно през 2024 г. безработните лица до 29 год. с регистрация над 1 година в бюрото по труда са 3 младежи. Делът им е 0,6% от общо регистрираните безработни лица. В групата на младежите делът на продължително безработните лица до 29 години е 4,5%.

Относителният дял на младежите, регистрирани в ДБТ-Провадия на възраст 16-24 години спрямо общия средномесечен брой на безработните лица е 7,2%.

Относителният дял на младежите, регистрирани в ДБТ-Провадия на възраст 25-29 години спрямо общия средномесечен брой на безработните лица е 6,4%.

Над 33% от заетите в община Провадия пътуват за работа до друго населено място. 68% от всички трудови мигранти пътуват до населени места на територията на общината, като преобладаващата част от тях работят в градовете – 55,%, а в селата – 13%. Възможност за работа в община от същата област са намерили 26% от населението в резултат на което пътуват, а в друга област работят 6%.

Миграцията засяга предимно хора в активна възраст и процесът е свързан с все по-интензивното преразпределение на населението и струпването му в големите градове за сметка на малките и средни селища

По данни от НСИ младите на хора на възраст 15-29 години за изследвания период наброяват 2602, от които 1375 са в града, а 1227 в селата.

За младежите се прилага широк набор от мерки, програми и подкрепящи услуги, чрез които се цели повишаване конкурентоспособността на младежите и осигуряване на заетост. Поради тази причина продължителността на безработица при младежите е много ниска.

Младежи	2021	2022	2023	**2024**
- до 19 г.	8	5	6	**7**
- от 20 до 24 г.	28	20	22	**28**
- от 25 до 29 г.	41	30	32	**31**
Относителен дял на младежите от общо безработните лица	11,6%	10,8%	12,3%	**13,6%**
Коефициент на дългосрочната безработица сред младежите спрямо общия брой на безработните лица	1,36%	1,17%	0,4%	**0,6%**
Средномесечен брой на безработните лица	**661**	**511**	**488**	**486**

Към 2021г. населението на община Провадия е 4,37% от общото население на област Варна (46 8614 души), като се запазва тенденцията за намаляване на населението, както на ниво област, така и на ниво община /спрямо 2019г./ Към 31.12.2021 г., населението в община Провадия е 20 461 жители. */по данни от НСИ/* . В община Провадия стойностите за намаляване на населението са по - високи (1,28%) спрямо показателите на ниво област Варна – 0,27%. В общинския център град Провадия е концентрирано над 56,48% от населението. Към 2024 г. децата и младежите до 19 г. са около 20,25% от жителите на общината. Демографските показатели, свързани с развитието на населението на община Провадия, не се отличават съществено от тези за страната. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в община Провадия е намаляло с 265 души. Влошаващите се демографски показатели продължават да влияят негативно върху социално-икономическите процеси в общината.

Достигането до младежите, които не работят, не учат и не са регистрирани в бюрото по труда (NEET's) и тяхното активиране е един от приоритетите в работата на ДБТ. Проведени са т.нар. мероприятия „Ден на работодателя" с участие на работодатели и младежи за заемане на свободни работни места, обявени в ДБТ. През 2023 - 2024 год. на първичен пазар на труда са устроени 104 младежи до 29 год. от община Провадия.

Провеждат се мероприятия „Ден на работодателя" и трудова борса с участие на работодатели и младежи за заемане на свободни работни места, обявени в ДБТ. През 2023 - 2024 год. на първичен пазар на труда са устроени 83 младежи до 29 год. от община Провадия.

Община Ветрино:

По данни, предоставени от Дирекция „Бюро по труда" в с. Ветрино, към 31.12.2024г. общия брой на регистрираните младежи е 16бр до 29г., което е 11.3% от общия брой БЛ /141 бр./

Средномесечен брой регистрирани за 2024г. – 13бр., 10.2% спрямо средномесечния брой регистрирани БЛ /127 бр./

През 2024г. няма младежи с период на регистрация в БТ 12 и повече месеца.

Анализ на състоянието:

По образование – с начално и по-ниско образование – 3бр.

- с основно образование – 6бр.
- със средно образование – 7бр.
- с висше образование – няма

Устроени на работа през 2024г. – 13 безработни младежи, от тях 11 на първичния пазар на труда, 1бр. по схема „Младежка заетост +" и 1 по схема „Родители в заетост". 35 бр. младежи са преминали индивидуално професионално консултиране и 5 са включени в групови мероприятия за активно поведение на пазара на труда, професионално ориентиране и Ателие за търсене на работа.

Брой на безработните лица до 29 г., към 31.12.2024г. – 16 бр. до 29г., общ брой безработни лица 141 или т.е. % безработица на младежи – 11.3%

Коефицент на дългосрочна безработица сред младежите /12месеца или повече/ - по данни предоставени от „Бюро по труда" в с. Ветрино - няма

Анализ на състоянието:

По образование – с начално и по-ниско образование – 3бр.

- с основно образование – 6бр.
- със средно образование – 7бр.

- с висше образование - няма
Младежката безработица на територията на общината се обуславя от два фактора – младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по–големите градове, а младите, живеещи на територията на общината, в по–голямата си част са ученици.
През 2024г. и до 31.01.2025г. няма самонаети безработни лица до 29г. чрез Бюрото по труда.
Предприети мерки: информиране и консултиране на безработни лица за възможностите за финансиране по чл. 47 и чл. 49 от ЗНЗ.
От регистрираните в БТ през 2024г. 13 от младежите са били неактивни и са активирани за регистрация в БТ по проект „Започвам работа – К1 Активиране“ на П РЧР 2021-2027г. Приоритет № 3 „Насърчаване на младежката заетост“, чиято цел е насърчаване на заетостта и осигуряване на цялостен пакет от мерки, насочени към интеграцията на пазара на труда на неактивни лица с акцент върху лицата в неравностойно положение.
На младежите са предоставени посреднически услуги по информиране за услугите на Бюро по труда, консултиране за професионално развитие, професионално ориентиране, мотивиране за активно поведение на пазара на труда, за участие в програми и мерки за заетост и обучения по Закона за насърчаване на заетостта, за заетост по схема „Младежка заетост+“ и проект „Започвам работа Компонент 3 –Заетост“ на П РЧР, за възможностите за обучения с ваучери по Проект за възстановяване и развитие и проект „Започвам работа Компонент 2 – Обучения“. Информирани са и за възможностите за търсене на работа чрез EURES мрежата и по междуправителствени спогодби.

Община Бяла:

Анализът на изследваните индикатори показва, че заетостта във възрастовата група 15-29 години е от особено значение за икономическото и социалното развитие на Община Бяла. Икономическата активност в тази възрастова група също е от ключово значение, като може да отразява готовността на младежите да се включат в трудовия пазар.
С цел подобряване на заетостта сред младежите, Община Бяла взема активни стъпки за създаване на стимулираща образователна и професионална среда. В тази насока, се предприемат следните мерки:
1. Подкрепа за практики, стажове и обучение: Общината подпомага младежите да придобият практически опит чрез организиране на практики и стажове, които са насочени към практическата подготовка и умения, необходими на работодателите. Това също така им позволява да изградят ценни професионални контакти.
2. Сътрудничество със сектора на бизнеса и индустрията: Професионалната гимназия има договор за ежегодно провеждане на практики в най-големия хотел на територията на община Бяла: Сол Луна Бей. Такива партньорства осигуряват на младежите първичен опит и практически умения в сферата на хотелиерството и ресторантьорството.

За намаляване на безработицата и подобряване на заетостта, Община Бяла активно сътрудничи с образователните институции и работодателите. Подкрепя се информираността за възможностите на пазара на труда, провеждат се обучения за търсене на работа.

С оглед на насърчаване на предприемаческия дух и създаването на нови възможности за младежите, Община Бяла провежда активни образователни и информационни инициативи. Настоящите мерки включват: Образователни семинари по

предприемачество, Творчески работилници и Ролеви игри за предприемачество. Примерът с организираните семинари по предприемачество, творческите работилници и ролевите игри подчертава ангажимента на Община Бяла към подпомагане на предприемаческия потенциал на младежите. Тези инициативи предоставят не само практически знания, но и подкрепа в развитието на увереност и умения, необходими за успешното стартиране и управление на собствен бизнес.

Община Аврен:

Данните са предоставени от дирекция „Бюро по труда“ – гр. Долни чифлик. Те отразяват динамиката на безработицата в Община Аврен през 2023 и 2024 г., като подчертават основните тенденции и предизвикателства.

Месец	2023 г. – общо	2023 г. (19-24 г.)	2023 г. (25-29 г.)	2024 г. – общо	2024 г. (19-24 г.)	2024 г. (25-29 г.)
Януари	282	12	27	319	12	21
Февруари	290	11	24	325	15	21
Март	282	9	20	330	14	24
Април	244	7	15	295	12	26
Май	240	10	15	285	12	25
Юни	228	6	20	262	12	19
Юли	252	13	24	259	21	15
Август	243	7	19	265	23	21
Септември	236	7	17	293	24	23
Октомври	257	7	17	318	23	27
Ноември	273	11	19	344	24	33
Декември	289	15	19	354	22	33

Брой на регистрираните безработни младежи в Община Аврен по образование през 2023 г. и 2024 година по месеци:

2023 година	**На възраст 19 години**				**На възраст от 20 до 24 години**				**На възраст от 25 до 29 години**			
Образование / Месец	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**
Януари				1		6	3	2		9	8	10
Февруари				1		5	3	2		8	7	9
Март				1		4	2	2		7	5	8
Април				1		2	3	1		5	5	5
Май				1		4	4	1		5	5	5
Юни				1		2	2	1		8	7	5
Юли		1				6	4	2	1	9	10	4

Август					3	4		1	6	7	5
Септември					3	4		1	5	6	5
Октомври					3	3	1		5	7	5
Ноември					4	5	2		6	7	6
Декември		1			3	8	3	1	6	6	6

2024 година	**На възраст 19 години**				**На възраст от 20 до 24 години**				**На възраст от 25 до 29 години**			
Образование / Месец	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**	**Висше**	**Средно**	**Основно**	**Начално и по-ниско**
Януари						3	6	3	2	5	7	7
Февруари						5	7	3	2	4	8	7
Март						6	6	2	2	3	10	9
Април						3	7	2	2	2	12	10
Май		1				2	8	1	1	3	13	8
Юни		1				3	7	1		2	8	9
Юли		1	1			11	7	1		2	5	8
Август		1	3			10	8	1		3	8	10
Септември		1	3			10	7	3		2	9	12
Октомври		2	2	1		9	6	3		6	10	11
Ноември		3	2	1		8	7	3	2	7	13	11
Декември		1				3	8	3	1	6	6	6

Анализът на образователния профил на безработните младежи в Община Аврен показва, че преобладават хора със средно и основно образование, като броят на висшистите остава нисък.

Равнище на безработицата

- Към 31.12.2023 г. – 10,03%
- Към 31.12.2024 г. – 12,29%

Наблюдава се повишаване на безработицата с повече от 2%, което показва нуждата от спешни мерки за стимулиране на трудовата заетост.

Трудова мобилност и заетост на младите хора

- През 2024 г. 26 младежи са постъпили на работа.
- 12 от тях са започнали работа с помощта на Бюрото по труда.
- 11 са намерили работа на първичния трудов пазар.
- Само 1 млад човек е бил нает чрез програма за обучение и заетост.

Проект „Грижа в дома в община Аврен“ - Осъществява се по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс. Основната му цел е подобряване качеството на живот на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа в община Аврен, давайки им право на избор,

независимост и достойнство, чрез осигуряване на подкрепа в домашна среда. През 2023 г. по проекта са назначени 4 лица.

„Лична помощ“ - Предоставянето на лична помощ в Община Аврен стартира през септември 2019 г. съгласно Наредба № РД-07-7/28.06.2019 г. на Министъра на труда и социалната политика за включване в механизма лична помощ и подписано Споразумение между Националния осигурителен институт /НОИ/, Агенция за социално подпомагане /АСП/ и Община Аврен. През 2023 г. са назначени 5 лица за предоставяне на тази услуга, а за 2024 г. – 4 лица.

„Бъдеще за децата в община Аврен“ - В рамките на проекта, реализиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021–2027 (съфинансирана от Европейския социален фонд плюс), през 2024 г. е назначено едно лице.

„Топъл обяд в община Аврен“ - Община Аврен предоставя услуга по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021–2027 г., съфинансирана от Европейски социален фонд плюс, операция BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“. През 2023 г. услугата е използвана от 10 лица под 18 години и 3 лица на възраст от 18 до 29 години, а през 2024 г. – от 10 лица под 18 и 5 лица на възраст от 18 до 29 години.

Основни мерки за намаляване на безработицата:

Подобряване на кариерното ориентиране

- Създаване на партньорства между училищата, университетите и бизнеса, за да се предоставя информация за актуалните изисквания на пазара на труда.
- Организиране на кариерни консултации и обучения.

Развитие на професионално-образователни програми

- Провеждане на информационни кампании за професионално ориентиране.
- Организиране на стажове и практики в реална работна среда.

Сътрудничество между бизнеса и образователните институции

- Насърчаване на партньорства между местните предприятия и училищата.
- Организиране на работни срещи и форуми за връзка между младежите и работодателите.

Инициативи за регионално развитие

- Привличане на инвестиции за създаване на нови работни места.
- Сътрудничество с други общини за обмен на добри практики и разработване на общи икономически проекти.

Растящата безработица и ограничената трудова мобилност на младите хора изискват спешни мерки. Повишеното участие на бизнеса в обучението и интеграцията на младите в трудовия пазар е от съществено значение за устойчивото развитие на Община Аврен.

2.3. ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ ЗДРАВЕ И БЛАГОСЪСТОЯНИЕ

Разглежданите индикатори за наблюдение са: създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт, превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора, превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора, постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда, като е включена информация за състояние на изследвани индикатори, анализ на състоянието и предприети мерки.

Община Варна:

За изминалата 2024 година приблизително около 46% от варненските младежи (на възраст от 15 до 29 години) са спортували активно, т.е. около 22500 младежи.

Марихуаната остава най-употребяваната дрога сред всички възрастови групи. За това свидетелства и фактът, че на територията на област Варна полицията е неутрализирала през 2024 г. 31 закрити помещения за отглеждане на марихуана (*14 през 2023 г.*). Сред подрастващите и младите пълнолетни се наблюдава повишено търсене и интерес към синтетичните и полусинтетичните канабиноиди, разпространявани под формата на етерични масла за електронни устройства за пушене („вейп"). Близо 40% от случаите на остри интоксикации при деца се дължат на употреба на такива вещества. През 2024 г. ОД МВР Варна докладва за задържани 1160 капсули и 1.5 литра синтетични или полусинтетични канабиноиди.

Налице е устойчива тенденция в употребата на стимуланти (*основно метамфетамини, производни на амфетамина и по-рядко екстази и кокаин*). Те заемат най-голям дял от установените вещества в регистрираните случаи от ЦСМП и Клиника по остри отравяния и токсикоалергии в ВМА МБАЛ-Варна. За това свидетелства и повишеното незаконно производство на метамфетамини (*през 2024 г. на територията на област Варна полицията е неутрализирала 7 лаборатории, 4 през 2023 г.*)

Програмата за превенция на рисковото поведение сред ученици VIII-XII клас се изпълнява от дирекция „Превенции" в 12 училища с разкрити превантивни клубове. Програмата се реализира в направленията, в които работи дирекцията. Програмата е базирана на изграждане на училищни превантивни клубове, предоставяне на информация и мотивационна подкрепа по метода „връстници обучават връстници". Организират се редица информационни кампании, обучения и инициативи свързани с повишаване на информираността за рисковете от употребата на наркотици. През 2023 и 2024 г. са проведени 67 информационно-обучителни сесии от 112 доброволци, с които са обхванати над 1818 ученика. Организирани са и следните превантивни кампании „Не шофирай, ако си пил" и „Без дрога на пътя: Последната магистрала", По повод 26 юни-Международен ден за борба с наркоманиите, Кампания „Не на зависимостите" и „Безопасен град-като хората". Всички проведени кампании целят опазване живота и здравето на хората. През периода са проведени и три дискусионни форума. През 2023 г. темите са - „Тенденции в трафика и разпространението на наркотични вещества на Балканите" и „Превенция на наркоманиите и борбата с наркотрафика". В събитията са участвали 124 ученици – доброволци, работещи по превенция на употребата на наркотични вещества, чрез връстников подход. През 2024 г. е проведена конференция на тема „Тенденции в разпространението на наркотични вещества". Лектори са представители на Американската агенция за борба с наркотиците – DEA. Участниците са 100 ученици-доброволци от училищните превантивни клубове към дирекция „Превенции".

По отношение на рисковото сексуално поведение на младите хора във Варна, наблюдения и проучвания сред младежи (15-19 г.) позволяват най-общо да бъде описана следната ситуация. Най-често срещаният вариант на рисково сексуално поведение сред младите хора на тази възраст са сексуални контакти без предпазни средства, с непознат партньор или честа смяна на партньори. Това обикновено се наблюдава в ситуации на купони, партита, често свързани с употреба на ПАВ (алкохол, наркотици). Всичко това води до понижен поведенчески самоконтрол. Близо половината от анкетираните тийнейджъри споделят, че в такива случаи човек пренебрегва обичайните практики за предпазване.

При проведеното проучване сред 178 млади хора се констатира:

Почти всички анкетирани са запознати с най-сигурните начини за предпазване от ХИВ - използване на презерватив при всеки сексуален контакт и поддържане на сексуална връзка само с един партньор, който не е заразен и няма други партньори. Недостатъчни са знанията на младите хора за пътищата на предаване на ХИВ-инфекцията. Сред тях битуват и много неверни схващания.

За периода 2023-2024 г. са проведени редица информационни кампании, обучения и инициативи, свързани с повишаване на информираността за последиците от рисковото сексуално поведение, начините за предпазване и по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве. Кампаниите проведени през периода са както на училищно, така и на градско ниво.

През 2024 г. се реализира общинска програма „Здрави деца - здрави поколения (биологичен часовник)". Програмата работи за повишаване информираността за репродуктивното здраве сред подрастващите, както и информиране за рисковете при планиране и отлагане на бременност в по-късен етап, здравословно хранене, начин на живот и др. По дигитален, интерактивен, достъпен и иновативен начин е идеята да се спечели вниманието на младите хора. Главната цел на програмата е повишаване на информираността на младите хора за сексуалното и репродуктивното им здраве, психологическо и социално благополучие, без това да пречи на образованието и професионалната им реализация. Със средства по програмата са създадени и заснети 3 кратки филма разработени по интерактивен и достъпен начин по следните теми: „Гинекологични прегледи в юношеска възраст"; „Роля на хормоните в младия организъм"; „Активен начин на живот и „Кикфит". Филмите са представени пред ученици от XI и XII клас на училищата в Община Варна. Отчитат се над 25 000 гледания в социалните мрежи към средата на месец октомври 2024 г.

През 2023 г. и през 2024 г. един от приоритетите на дейност "Младежки проекти" е опазване на околната среда /природощадящ начин на живот/. 10 младежки проекта са финансирани с екологична насоченост и опазване на околната среда.

Традиционно Международният ден на Черно море – 31 октомври се отбелязва с почистване на плажа и бреговата ивица в местност „Черноморец". В акцията участие вземат традиционно над 150 доброволци. Тя се организира от неправителствени организации и е финансово подкрепена от Община Варна.

Община Долни чифлик:

Общината е финансирала 5 спортни клуба по футбол, борба и кик бокс и един клуб по шахмат. В община Долни чифлик функционират клуб по „Канго". Общината разполага с изградена по проект картинг писта, която се поддържа със средства от общината. Съоръжението спомага за развитието на автомотоспорта и допринася за развитие на уменията за безопасно шофиране от ранна възраст. В някои населени места общината е изградила площадки със спортно предназначение, с необходимите фитнес уреди и спортни съоръжения за тренировки на открито, които се ползват от около 80% от младите хора активно.

В община Долни чифлик дела на младите хора, употребяващи тютюневи изделие, алкохол и психоактивни вещества е около 64 %. В училища на територията на общината, психолози работят активно за подобряване на здравословното състояние на младежите. Провеждани са дискусии, обсъждания за вредата от употребата на алкохол, тютюневи изделия и психоактивни вещества и тяхната вреда върху здравословното състояние. В тези дейности се прилага екипна работа между служителите от Д "СП", учебни заведения, община, органите на реда. Всяко училище

на територията на община Долни чифлик има създадена училищна комисия към МКБППМН. Дейностите по консултиране чрез лекции и дискусии се реализират чрез превантивни програми и образователни проучвания на теми: Превантивна Наркотични вещества, алкохол, тютюнопушене с тема ."Превенция на зависимости от алкохол", „Вредата от райския газ, тютюнопушенето и Вейпинг – 5 факта", Вредата от енергийните напитки", „Наркотиците и младите хора е обхванала 132 родителя и 200 малолетни.

Провеждат се дискусии, обсъждат се проблемите на младите хора, свързани с психичното здраве. Около 65 % на младежите изпитват страх и притеснения, свързани с бъдещето им. Предоставят се диплянки и брошури на тема психично здраве и как да подобрим цялостното си здравословно състояние. В училищата психолози работят с младежите за подобряване и разрешаване на проблемите им, свързани с психичното им състояние.

Населението на Община Долни чифлик се обслужва от 10 лични лекари. Дела на младите хора, запознати с риска от заразяване със СПИН значително нараства всяка година. Над 85 % от тях са запознати с това обстоятелство. Това се дължи на раздадените диплянките, брошурите и груповите консултации на младите хора още в ученическа възраст. Работи се по превенция на ранната бременност, СПИН и други значими проблеми свързани с майчиното и детско здравеопазване. Младите хора получават информация по здравни въпроси от личните лекари и медицинските специалисти в лекарските кабинети и в училищата. Отчита се спад на ръста на непълнолетните майки - за общината са регистрирани 10 непълнолетни майки.

Община Дългопол:

Млади хора, практикуващи спортни дейности – 30%
Назначени 2 здравни медиатори.

Община Суворово:

Дял на млади хора, спортуващи активно - по непълни данни 35%
Дял на младите хора, употребяващи тютюневи изделия, алкохол и психоактивни вещества – 35%

Здравното и медицинско обслужване на населението на общината се осигурява от пет общопрактикуващи лекари и трима лекари по дентална медицина.

Основно внимание се отделя на превантивните мерки и насърчаването на подрастващите към здравословен начин на живот. Това се осъществява от медицинските специалисти работещи в здравните кабинети на учебните заведения, които разработват лекции и беседи на теми: вредите от злоупотребата с алкохол, използване на наркотици, хранителни разстройства, затлъстяване, сексуална култура и др. Специално отношение се обръща на правилното и здравословно хранене и физическата активност. През последните години се наблюдава повишаване процента на младите хора, които са с наднормено тегло, което ще окажи негативно влияние върху тяхното здраве и активен начин на живот през следващите години.

На територията на града има спортен комплекс, стадион, детски площадки, спортни площадки, като достъпът до тях е безплатен. Общинското ръководство се стреми да създава условия за развитие на спорт сред младите хора.

Община Вълчи дол:

Провеждат се здравни беседи по училища съвместно със здравните работници от медицинските кабинети в училищата. На територията на общината осъществяват своята дейност 6 спортни клуба, които участват активно в общинските и областни състезания по програма на зонален съвет. Спортните дейности се практикуват в различни сформирани клубове: по волейбол, баскетбол, футбол и тенис на маса. Обхванати са около 160 деца.

Нараства броят на младежите, които често употребяват алкохол, всекидневно пушене, прием на наркотични вещества и то в най-рисковата възраст 15-24 годишна възраст. Грижата за здравето на учениците и младите хора е възложено на общопрактикуващите лекари и медицинските специалисти от здравните кабинети. Личните лекари извършват профилактични прегледи, а останалите медицински специалисти от училища и детски градини провеждат измервания, включващи ръст и тегло. Водят се здравни картони. Възпитанието на младите хора във воденето на здравословен начин на живот е едно от най-важните условия за тяхната успешна реализация. Общинска администрация гр. Вълчи дол в сътрудничество с директорите на училища и медицинските специалисти от здравните кабинети в тях поемат ангажимент да предприемат информационна кампания сред подрастващите как да се хранят здравословно и как да се предпазят от нежелана бременност.

На територията на град Вълчи дол е изградено футболно игрище с малки вратички и фитнес зала, които дават възможност на младежите да спортуват, да тренират пълноценно, да поддържат форма, да се грижат за здравето си.МКБППМН провежда беседи и лекции на теми: „Акция пътна безопасност“, “Кампания- чисто и безопасно лято”, ”Влиянието на ВЕЙПА и другите наркотични вещества върху здравето на подрастващите”, “Борбата срещу зависимостите е всеки ден!”, “БЕЗ наркотици, цигари и алкохол”

Община Вълчи дол Организира и провежда анти-спин кампания всяка година. Раздават се информационни материали. Провежда се лекция по превенция на ХИВ/СПИН и сексуално предавани болести.

Община Белослав:

Младежите от община Белослав активно участват в различни спорни инициативи, организирани от общината. На територията на община Белослав функционират два спортни клуба. Броят на членовете им на възраст 15-29 г. Близостта до гр. Варна предоставя възможност на младежите от общината за включване в други спортни школи. Младите хора в общината проявяват интерес към спортните клубове и танцовите състави към читалищата. Поддържат се и се използват изградените спортни игрища - в гр. Белослав, с. Езерово, с. Разделна и с. Страшимирово. Всички, организирани от общината спортни инициативи са със свободен достъп, а изградените спортни площадки и фитнеси на открито са безплатни за ползване

За популяризирането на здравословния начин на живот сред младите хора, община Белослав и МКБППМН организират информационни кампании в училищата. Във връзка с превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества, ежегодно се провеждат различни информационни инициативи, включващи раздаване на листовки и брошури.

В читалища на територията на община Белослав функционират школи и състави които творят в различни области на културата и изкуството /фолклорни танцови

състави, фолклорни и певчески групи и др./. В културния календар на община Белослав традиционно се включват и спортни мероприятия, целящи популяризирането на физическата дейност и спорта.

Изграденият кучешкия парк в град Белослав дава възможност на младежите да повишат физическата си активност за по-здравословен начин на живот, докато полагат грижи за домашните си любимци. Към парка са монтирани съоръжения за игра и обучение на домашни любимци, произведени в дърводелска работилница, като за материали са ползвани премахнати дървета от градските пространства.

Данни/информация за територията на община Белослав	За 2024 г.
Брой на младите хора с психични разстройства на територията на община Белослав, разделени по възрастови групи;	15-18 г. – **2 лица** 19-24 г. – **3 лице** 25-29 г. – **1 лица**

По данни на териториалното подразделение на АСП на територията на община Белослав за 2024 г., броят на младите хора с психични разстройства е 6 лица, като броят им е нараснал спрямо 2023 г. с 1 лице */През 2023 г.-5 лица/*. Община Белослав не разполага с данни какъв е процента на децата и младите хора, които изпитват проблем с психичното здраве, в т. ч. изпитващи стрес и безпокойство; затрудняващи се да контролират гнева си; мислещи за самонараняване; мислещи за самоубийство.

С цел превенция, Община Белослав и МКБППМН предоставят в училищата презентации, брошури и информационни материали, засягащи тематика като: здравословен начин на живот, трафика на хора, агресията в училището, насилието сред подрастващите, употребата на наркотични вещества, сексуалната експлоатация и трафика на хора и др., актуални за подрастващите теми. Община Белослав работи в посока повишаване на информираността, относно сексуалното и репродуктивното здраве и култура на младите хора на територията на общината, като се стреми да подобри достъпа на всеки млад човек до качествени услуги и информация. Планирани са дейности по изработване и разпространение на информационни материали, относно сексуалното образование, съобразени с нуждите на младите хора. През периода 2024 г., Община Белослав и МКБППМН, с превантивна цел, предоставиха в училищата брошури и презентации, повишаващи нивото на информираност, относно асоциално поведение, насилието между деца, наркотични вещества, алкохол, тютюнопушене, сексуална експлоатация и трафик на хора, здравни, спортни и културни теми.

Община Аврен:

Ежегодно в общината се провеждат Общински ученически игри, турнири и състезания, в които учениците имат възможност да се състезават в различни дисциплини, сред които футбол, баскетбол, лека атлетика и др. Тези събития стимулират интереса към спорта и предоставят възможност за откриване и развитие на млади таланти. За да бъде спортът достъпен за всички желаещи, на територията на Общината са изградени спортни площадки и фитнес зони на открито, свободно достъпни за жителите и допринасят за изграждането на активен и здравословен начин на живот сред младите хора. Освен спортните прояви и обекти, всяка година, в съответствие с ПМС № 46, всички училища и детски градини в общината получават финансови средства, предназначени за развитието на физическото възпитание и спорта. Тези средства се

използват за обновяване на спортната база, закупуване на спортни съоръжения и пособия, както и за организиране на допълнителни спортни инициативи, насочени към децата и учениците.

Дейностите, свързани със здравословния начин на живот са основно фокусирани върху информационни кампании, неформални обучения и лекции в училищата и детските градини. Правилното хранене е ключов фактор за поддържане на добро здраве. Медицинските специалисти към Община Аврен, съвместно с училищата и детските градини, ежегодно организират и провеждат срещи, презентации и образователни инициативи свързани с балансираното хранене. Те включват: Информационни кампании за значението на разнообразното хранене и приема на важни хранителни вещества; Насърчаване на консумацията на здравословни храни и ограничаване на вредните продукти; Практически занимания и уроци, които помагат на децата и младежите да изградят устойчиви хранителни навици.

Все по-лесният достъп, по-широкото разпространение и употреба на психоактивни вещества и все по-ранната възраст, на която децата ги опитват, не могат да ни оставят безучастни в борбата със зависимостите. Община Аврен активно работи за намаляване на рисковете от вредни навици сред младите хора. За тази цел се организират информационни и превантивни кампании, които обхващат следните теми: Борба с тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол и наркотични вещества; Разяснителна и превантивна дейност относно болестите, предавани по полов път; Програми за изграждане на здравословен двигателен режим, които насърчават физическата активност и активния начин на живот.

Община Ветрино:

Делът на активно спортуващите млади хора е висок, предвид предложените от община Ветрино условия и масовият характер на практикуващите и поддържащи здравословен начин на живот млади хора, но няма точна информация. Основните спортни съоръжения на общината са 4 спортни терена (стадиони) в селата Ветрино, Белоградец, Доброплодно и Момчилово, които се използват от спортните клубове към селата Белоградец и Момчилово. Достъпът до всички спортни обекти на територията на община Ветрино е свободен за желаещите да спортуват. В с. Невша и с. Ветрино има изградена детска спортна площадка с поставени спортни уреди и съоръжения, маси, пейки, кошчета и предпазна ограда. В двора на СУ„Христо Ботев“ има изградена мултифункционална площадка, която се използва и за стрийт фитнес. Изградените на територията на Общината площадки, дадоха възможност да спортуват деца на възраст 7-18 г. На 29 април за поредна година в с. Ветрино се проведе и Пролетна лекоатлетическа щафета под патронажа на кмета на Общината, в която взеха участие 171 ученика от СУ „Христо Ботев“ с. Ветрино, както и представители от Общинска администрация. Всички налични спортни съоръжения на територията на община Ветрино са със свободен достъп и могат да се използват целогодишно.

Няма информация за регистрирани случаи, но се предприемат превантивни дейности на база анализи, като се обръща внимание на деца с риск, при индикация за съответните показатели от педагози, педагогическия съветник и психолога в СУ „Хр. Ботев“ с. Ветрино, както и информация постъпваща от „ДСП“ и „ОЗД“.

По отношение на младежите учащи в СУ„Христо Ботев“ с. Ветрино се предприемат следните мерки: беседи на свързани с хигиена на половото общуване и сексуална култура, контрацептивни средства и други се осъществяват от медицинската сестра в училище, педагогическият съветник и доброволци от БМЧК. Превантивна

роля по отношение на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора са заложени в учебната програма и в часовете по Биология и здравно образование и Час на класа.

Община Девня:

За амбицирането на физическата активност на младото поколение се грижат спортните клубове по футбол, борба и тенис на маса, функциониращите фитнес зали, както и спортните площадки на открито, изградени по проекти на ПУДООС-МОСВ. Младежите от Община Девня се включват активно в кампанията „Нестле за живей активно“, която има за цел да популяризира движението, спорта и балансираното хранене. В рамките на инициативата на „Нестле“ се провеждат различни по вид спортни дейности.

В СУ „Васил Левски“ здравни специалисти и здравните медиатори провеждат редовно лекции, здравни беседи, дискусии по проблеми свързани с сексуалното и репродуктивно здраве.

Община Провадия:

В община Провадия най-големи са броят и **относителният дял на лицата, които самоопределят здравето си като добро – 8 365 (46%),** следвани от задоволително – 3365 (18%) и много добро - 2912 (16%). Като лошо и много лошо оценяват здравето си съответно 860 и 184 души, или 5% и 1%.

Населението в общината не е добре обезпечено с лекари и медицински персонал. Здравното обслужване по училищата на територията на общината е обезпечено с медицинско обслужване от 10 медицински лица, от които двама фелдшери. Изградени са медицински кабинети, но липсва организирана стоматологична практика на учениците. Затруднено е обслужването с лекарства на живеещите по селата. Необходимо е да бъде разкрит аптечен филиал извън града, който да обслужва населението от околните села. Над 50% от ромското население са с неплатени здравни осигуровки и съответно с прекъснати здравноосигурителни права.

Относителен дял на млади хора, спортуващи активно - 28 %. На територията на община Провадия функционират Спортен клуб по лека атлетика „Фидипид“, разполагащ през 2023 - 2024г. с по 45 състезатели на възраст между 14 до 20 години. „Училищен спортен клуб при СУ „Димитър Благоев” разполага през 2023 -. 2024г. със по 30 състезатели на възраст между 12 до 15 години. Сдружение „Футболен клуб - Провадия”, е съставен от 130 спортисти. Сдружение „ФК Атлетик“ има в състава си 66 футболисти. На местно ниво функционира и Туристическо природозащитно дружество „Орлови скали“ - гр. Провадия. На територията на общината функционира и карате клуб „Овеч“, в който тренират между 60 – 70 деца на годишна база. Община Провадия стопанисва като собственик следните спортни обекти: градски стадион, помощно игрище (стария стадион), спортна площадка, открит комплекс за спортна дейност с площадка за игри и зона за отдих и почивка, спортна площадка до кв. „Север“ и терени за футбол в селата. Общината инвестира в открити площадки за игра в гр. Провадия, селата Венчан, Тутраканци, Градинарово, Добрина и Манастир. На територията на община Провадия те не са достатъчни.

По данни на инспектора от Детска педагогическа стая очертаващите се тенденции относно броят на младите хора, употребяващи тютюневи изделия, алкохол и психотропни вещества са тревожни. Наблюдава се нарастване употребата на алкохол и цигари - **около 37% от младите хора пушат ежедневно**. Не по-малък е делът на

употребяващите алкохол – 35%. Тенденциите за повишаване на броя млади хора, **употребяващи наркотични вещества** рязко се покачва и се доближава до броя на пушачите и употребяващите алкохол – **27%.**

Провеждането на беседи по въпросите за вредата от употреба на тютюневи изделия, алкохол и психоактивни вещества, за влиянието им върху сексуалното и репродуктивно здраве, и превенция на СПИН, наркомания, тютюнопушене, алкохолна зависимост и др. с подрастващите и техните родители, е основна част от дейността на ЦОП, здравните медиатори и МКППМН. През 2023г – 2024 г. на проведените беседи от здравните медиатори са присъствали над 230 млади хора на възраст 15 – 29 години. Повишаването на здравните знания до голяма степен се осъществява с помощта на информационни материали – брошури и листовки, в които в достъпна форма се обяснява съответния здравен проблем.

В три от училищата на територията на Община Провадия работят психолози, а в останалите - педагогически съветници, които провеждат занимания с подрастващите в съответното училище, които се нуждаят от коригиране на поведението или се нуждаят от помощ и съвет. По данни на психолозите и педагогическите съветници, както и по данни на инспектор Детска педагогическа стая **относителният дял на младите хора изпитващи стрес и безпокойство е висок – около 52%.** Случаите на мислещи за самоубийство и самонараняване са единични.

Може да се счита, че делът на младите хора, които считат, **че има опасност от заразяване със СПИН, ако не използват предпазни средства, е относително голям – над 80%,** тъй като традиционно в училищата на територията на общината се провеждат достатъчно информационни кампании. Информационни кампании са проведени и от членовете на Младежката организация към БЧК.

Информирането и консултирането на младежи от ромската общност е поето от здравните медиатори. Целта на медиаторската програма е, освен преодоляване на културните бариери в общуването между ромските общности и медицинския персонал, така и оптимизиране провеждането на профилактични програми и здравно образование.

Община Бяла:

Анализът показва, че насърчаването на здравословен начин на живот и физическа активност сред младежите е от съществено значение за тяхното дългосрочно благосъстояние. Осъзнатото здравословно поведение може да намали риска от проблеми, свързани със здравето. През 2023 година са организирани беседи, които насърчават здравословния начин на живот, активния спорт и информират младежите за вредите от употребата на тютюневи изделия, алкохол и психоактивни вещества. Тези инициативи имат за цел да развият осведомеността на младежите относно последствията на нездравословните навици и да им предоставят информация за важността на физическата активност.

Анализът на състоянието за момента е в процес на изследване, за да се разбере обхвата на проблемите, свързани с психичното здраве сред младежите. През 2022 година бе назначен психолог към Общинското звено за социални дейности. Този психолог има за цел да работи с деца и ученици в риск или тези, които изразяват нужда от психологическа подкрепа. Този подход предоставя възможност за предоставяне на професионална психологическа помощ на младежите и подобряване на техния психичен статус.

Превенцията на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве, се извършва чрез организиране на лекции и учебни занятия, които осигуряват информация и образование на младежите в тази област. Тези инициативи целят да

осведомят младежите за рисковете и начините за предотвратяване на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве.

2.4.ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ РАВЕНСТВО И ПРИОБЩАВАНЕ

Разглежданите индикатори за наблюдение са: насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора, повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво, насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи, насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата, насърчаване на културата и творчеството сред младите хора, засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности, като е включена информация за състояние на изследвани индикатори, анализ на състоянието и предприети мерки.

Община Варна:

През 2023 г. и 2024 г. над 300 доброволци са се включили в различни доброволчески инициативи и дейности, чрез Младежка доброволческа служба. Доброволците подпомагат различни културни прояви, спортни събития , и др. Участват в кампании с екологична насоченост (почистване, облагородяване и др.), както и в дейности със социална насоченост. Общият брой доброволци за учебната 2023-2024 г. е 344 в 12 училищни превантивни клуба. Регистрираните в Младежката доброволческа служба доброволци са ангажирани за периода юли - септември в неправителствена организация, съобразно заявените предварително интереси (от 4 до 6 часа на ден, 5 дни седмично). Доброволците получават средства за дневни разходи и удостоверение от организацията-домакин за продължителността и естеството на доброволческия труд. Заявилите желание да упражняват доброволчески труд в сферата на културата, опазване на историческото наследство, медийното обслужване и други, имат възможност в рамките от 2 до 4 седмици (по 4 часа на ден) през месеците юли и август да трупат професионален опит в избрана от тях институция (без да получават средства за дневни разходи).

Община Варна отчита важността на проблемите свързани със социалното включване на младите хора от уязвимите групи, търси възможности за решения, стреми се към предотвратяване на техни рецидиви или за поява на нови свързани проблеми, тъй като:

- Преждевременно напусналите училище не могат да участват активно в социална и икономическа предприемаческа дейност, а липсата на умения за търсене на работа и на квалификация е основната бариера за започване на работа;
- Ниското образование създава по-ограничени възможности за генериране на доходи от трудова дейност и отслабва икономическата активност;
- Липсата на квалификация при лицата, напуснали преждевременно училище, е сред най-сериозните пречки за намиране на работа;
- Преждевременно отпадналите от училище представляват съществен дял от младежите, които не учат и не работят, които са застрашени от трайна безработица и бедност.

Кариерното ориентиране е необходима и изключително важна мярка за намаляване на проблемите, свързани със младите хора, които не са нито в заетост, нито в образование, нито ангажират ползотворно времето си (NEETs). За предотвратяване на потенциално социално изключване на млади хора от уязвимите групи е проведено кариерно ориентиране на учениците в шест училища в Община Варна: ОУ „Отец Паисий“, ОУ „Добри Войников“, СУ „Любен Каравелов“, СУ „Елин Пелин“, ПГГСД „Николай Хайтов“, ПГХХВТ „Дм. Менделеев“.

На територията на Община Варна към месец декември 2024 г. се предоставят социални услуги за младежи (на възраст 15-29 г.) в 28 центъра – държавно делегирани дейности и местни дейности, с общо 1 018 места, включително 4 центъра за обществена подкрепа с общ брой места 270; 9 центъра за социална рехабилитация и интеграция с общ брой места 340; 9 центъра за настаняване от семеен тип със 116 места, от които 36 места са за деца без увреждания и 80 места за деца и младежи с увреждания. В община Варна функционира дневен център за деца и младежи с увреждания с капацитет 40 места. Реализират се социални услуги в 2 наблюдавани жилища с общ капацитет 12 места - наблюдавано жилище с капацитет 4 места, финансирано от държавния бюджет и наблюдавано жилище с капацитет 8 места, финансирано от местния бюджет. През 2024 г. проектните дейности в Общностен център за деца и семейства приключиха и от 01.10.2024 г. услугите се предоставят като държавно делегирана дейност с общ брой места 100. Функционират още Кризисен център за деца с 20 места и социални асистенти за 120 деца.

През 2023 г. са финансирани 69 проекта на стойност 379 882.5 лева.

През 2024 г. са финансирани 27 проекта на стойност 178 010 лева.

На територията на Община Варна работят повече от 150 художествено-творчески състави.

В програма „Младежки дейности“ са включени и инициативи, подкрепящи голямото културно многообразие на Европа - Международен младежки фолклорен фестивал, дейности с Франкофонски център – Варна (Европейски ден на езиците, Празник на музиката) и други.

Община Долни чифлик:

Над 15-20% от младите хора в общината участват и са ангажирани в дейността на културните клубове и спорта. Участват в дейностите на читалищата, в танцови състави, спортни клубове. На територията на общината се организират кампании в подкрепа на инициативата „Капачка за бъдеще“, където младежите са активни в събирането и предаването им. На територията на общината има три младежки клуба в гр. Долни чифлик, с. Старо Оряхово и с. Гроздьово, в които членуват около 25 % от младите хора. Дарителска организация „Тръст за социална алтернатива“ – Илиян Ризов е спонсорирала обучението от 1-4 курс / педагогика / на едно лице, което към настоящият момент работи в детска градина „Здравец“ с. Венелин. През 2024 г. организацията кандидатства по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ в рамките на Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на програмата. На територията на община Долни чифлик няма регистрирани неправителствени организации, работещи в сферата на младежките политики, нито техни представителства.

В отношението местна власт – млади хора е необходимо създаването на модел на сътрудничество между община, кметства и младеж. Дейностите за постигане на целите

са свързани с насърчаване на самоорганизирането на младите хора, насърчаване на гражданското образование и обучение, осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на общинско ниво. През последните две години се наблюдава повишаване на социалната и гражданската активност на младите хора. ***Дял на общините с функциониращи Консултативни младежки съвети*** **-** на територията на община Долни чифлик няма функциониращ Консултативен младежки съвет; ***Дял на младите хора, запознати с целите за младежта на национално и европейско ниво; Дял на младите хора с достъп до новоизградени/обновени младежки пространства*** **–** на територията на общината функционира Младежки клуб, има изградени спортни площадки и фитнес зали, където достъпа е безплатен. Такива има в гр. Долни чифлик и с. Старо Оряхово.

На територията на община Долни чифлик функционират следните социални услуги:

- Дневен център за стари хора – гр. Долни чифлик;
- Наблюдавано жилище – с. Солник;
- ЦСРИ на деца и лица с увреждания – гр. Долни чифлик;
- ЦСРИ на деца с увреждания – с. Рудник;
- Дневен център за деца с увреждания – с. Рудник ;
- ЦНСТ за деца и/или младежи с увреждания – гр. Долни чифлик;
- ЦНСТ за пълнолетни лица с психични разстройства – с. Горен чифлик;
- Защитено жилище за лица с умствена изостаналост – с. Горен чифлик;
- Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост – с. Горен чифлик;
- Общностен център за работа с деца от 0 до 7год. и техните семейства – гр. Долни чифлик

Голяма част от ползватели на услуги в социалните заведения, в общността и резидентен тип, са деца и лица с увреждания. Децата и възрастните ползват по една или няколко услуги предоставени от логопед, психолог, рехабилитатор, трудотерапевт, физиотерапевт, социален работник в зависимост от вида и степента на увреждане. Община Долни чифлик продължава да работи по проект „Топъл обяд в община Долни чифлик“, чрез който се осигурява топла храна на 120 граждани в цялата община, които са неравностойно социално положение. Община Долни чифлик обяви процедура за подбор на здравен медиатор, който да подпомага лица от уязвимите групи.

На територията на Община Долни чифлик няма регистрирани междуетнически конфликти. В МКБППМН са образувани 9 възпитателни дела, за противообществени прояви за 2024., като децата са от социално уязвими семейства. Провеждани са дискусии, обсъждания, ролеви игри на теми, свързани с насилието в училище и извън него, междуличностните отношения, асоциални прояви и последствията от тях и др.

В община Долни чифлик действат 3 младежки, и 17 културни клубове на пенсионери. Към читалищата и културните клубове функционират общо 50 колектива, като общият брой на самодейците надхвърля 1800 души. По гайдарство се обучават 29 млади хора, в клубовете по музикална дейност участват 32 -ма младежи. В шестте танцови състави участие вземат 160 деца. В школата по тамбура -6 деца, по гайда -29 деца, вокално пеене -32 деца, клуб по изобразително изкуство -11 деца. Лятното училище, което се организира през летните месеци се посещава от 25 деца.

Община Дългопол: Назначен 1 младежки медиатор. Младите хора участват в кръжоци, клубове за народни танци и духов оркестър.

Община Суворово:

Успешно се развива Българският червен кръст. Увеличава се броя на доброволците , които са активни участници в предоставяне на социална помощ, насочена към деца и млади хора и предоставяне на услуги за тях, които да ги подпомагат ида ги пазят от рискове; дейности, които да повишават информираността на младите хора за това, как да пазят здравето си - превенция на полово предавани болести, на независимост, насърчаване на здравословното хранене и начин на живот и др.; изграждане на умения за оказване на първа долекарска помощ в случай на инциденти и на психологична помощ по време на бедствия.
Основния подход, който БЧК ползва за осъществяване на дейностите си е чрез обучение и сесии, провеждащи се в училища , както и кампании и демонстрации.
Разкрити са две социални услуги в гр. Суворово - Център за работа с деца на улицата – ЦРДУ с капацитет за работа с 20 деца и Център за социална рехабилитация и интеграция –ЦСРИ.
Превантивната работа спрямо извършителите на престъпления и най-вече работата с малолетни и непълнолетни млади хора в Община Суворово се реализира от инспектор Детска педагогическа стая към РУ-гр. Девня и Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Използват се различни форми и модели за общуване: беседи, лекции, разяснителни кампании чрез разпространение на информационни материали.

Община Вълчи дол:

Относителен дял на младите хора, участвали в доброволчество – около 100 броя.
Относителен дял на младите хора, членуващи в младежки организации и/или други организационни форми (ученически младежки съвети, парламенти, неформални групи и др.), - 21 броя младежи, участващи в училищни парламенти;
На територията на Община Вълчи дол има ученически парламент във всички училища. Доброволчески клуб „Усмивка" към Средно училище "Васил Левски", град Вълчи дол съществува от 2016 година. Голяма част от учениците, членуващи в него, са и част от ученическия парламент на училището, инициран в рамките на програмата на Център Амалипе "Всеки ученик ще бъде отличник", финансирана от Тръст за социална алтернатива. Младежите сами планират и реализират доброволчески дейности – благотворителни базари; събиране на средства и подпомагане на стари хора по домовете; съвместни инициативи с децата със специални образователни потребности, целящи тяхната подкрепа; грижи за околната среда и бездомните животни; поздрави за хората с увреждания в града и разнообразяване на живота на техните съученици, чрез организиране на интересни и полезни състезания. Учениците са и участници в „Купата на героите" – състезание за доброволчески мисии на ученически и студентски клубове и други младежки организации. Състезанието се организира от националната доброволческа мрежа Timeheroes с цел да се привлекат младежи, които сами да работят за промяната на своето училище, квартал, общност и град. Към МКБППМН е организиран Скаутски клуб „Вълчета", който също осъществява доброволчески дейности като кампании за почистване на околната среда, кампании за действие при различни ситуации и наранявания и др.
Обществено достъпен е Планът за младежта, разработен от Община Вълчи дол. Планът е разпространен по училищата на територията на община и публикува в интернет страницата на Община Вълчи дол.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните - Вълчи дол работи активно с младежите чрез ежегодно провеждане на своята лятна програма, включваща индивидуални и групови занимания с младежи от уязвими групи. Беседите засягат теми като: .„Дискриминацията - различаваме ли я?“, „Толерантността-има ли място в съвремието?”, „Реално и виртуално насилие“, „Общуване без насилие!“, „Стоп на тормоза, но не за ден!“.
На територията на община Вълчи функционират 18 читалища. В дейността им младежите взимат участие в певчески и танцови състави.

Община Белослав:

По данни на СУ „Св. св. Кирил и Методий“- град Белослав 80 младежи са се включили в доброволческата дейност „Естетизиране на училищната среда“ през 2024 г. Община Белослав не разполага с процентното съотношение на младите хора, участвали в доброволчество, но броят на проявилите желание да се включват в организираните кампании от общинска администрация все по-вече нараства.
През 2024 г. в ПГ „Св. Димитър Солунски“ 2-ма ученика, участват в младежки организации в гр. Варна. Броят на младежите, участници в ученически съвет в СУ „Св.св. Кирил и Методий“ –гр. Белослав е 17.
Община Белослав не разполага с информация за дела на младите хора, участващи в политически организации. Броят на включените младежи в ученически съвети, младежки организации и др. през 2024г. е 19, като броят е непроменен спрямо 2023 г. В състава на Съвет по въпросите за социалните услуги към община Белослав участва 1 младеж до 29г., който също така е и потребител на Механизма „Лична помощ“.
Всяка година голям брой от младите хора на община Белослав се присъединяват към най-мащабната доброволческа акция в България – *„Да изчистим България за един ден“.*

През 2024 г. Община Белослав продължи инициативата за събиране на капачки в поставените контейнери за сдружение „АЗ ВЯРВАМ И ПОМАГАМ”. Друга благотворителна инициатина, която община Белослав подкрепя е фондацията "ИСКАМ БЕБЕ", кампанията „Зелен Белослав“ С цел развитие на младежкото доброволчество, съвместно с МКБППМН се организират кампании срещу СПИН, дрогата, агресията.
В общината не функционират Консултативни младежки съвети. Младежите на община Белослав предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия и интернет форуми. Активно е участието на младите хора в организирането от общината, училища и читалища мероприятия. Проявяват значителен интерес към спортните клубове.

- Дял на младежите в риск от бедност или социално изключване;

Данни/информация за територията на община Белослав	**За 2024 г.**	**За 2023 г.**
Брой млади хора /15-29г./на територията на община Белослав в риск от бедност или социално изключване, разделени по възрастови групи;	15-18 г. -**0 лица** 19-24 г. -**0 лица** 25-29 г. -**0 лица**	15-18 г. -**0 лица** 19-24 г. -**0 лица** 25-29 г. -**0 лица**
Брой на младите хора /15-29 г./ с трайни увреждания на територията на община Белослав, разделени по възрастови групи;	15-18 г. – **5 лица** 19-24 г. – **9 лица** 25-29 г. – **6 лица**	15-18 г. – **10 лица** 19-24 г. – **8 лица** 25-29 г. – **8 лица**

Във всички културни институции на общината се предоставя възможност за равен достъп на хора в неравностойно положение. С цел предотвратяване на социалното изключване на младежи в неравностойно положение се провеждат инициативи в сътрудничество с училища, читалища и община.

Предоставяните услуги от община Белослав за 2024 г., от които биха могли да се възползват младежи на възраст 15-29 г. са следните: Социална услуга „Асистентска подкрепа“, Закон за личната помощ, "Грижа в дома в община БелославПроект „Топъл обяд в община Белослав, Отпускане на еднократна финансова помощ, Отпускане на целеви помощи за транспортни разходи за деца със специални потребности и придружаващите ги лица.

Данни/информация за територията на община Белослав	За 2024 г.	За 2023 г.
Брой на млади хора /15-29 г./ на територията на община Белослав, обект на насилие	15-29 г. - **4 лица**	15-29 г. **-0 лица**

Брой млади хора, обхванати в дейности, насърчаващи демократичното участие, толерантността и противодействието на езика на омразата;

2024 г.	*брой*
1. Отговорността сред малолетни и непълнолетни, беседи с инспектор ДПС.	**350**
2. Отбелязване на деня на усмивката.	**270**
3. „Световен ден на розовата фланелка“.	**350**
4. „Ден на толерантността“.	**200**

Всяка година МКБППМН към община Белослав организира инициативи, изработване и разпространяване на информационни материали засягащи тематики като: трафика на хора, агресията в училището, насилието сред подрастващите, употребата на наркотични вещества, сексуалната експлоатация и др. актуални теми.

Община Аврен:

На територията на Община Аврен се провеждат множество акции и инициативи, организирани от доброволчески младежки групи в сътрудничество с местните читалища и училища. Израз на гражданската активност на младите е участието на училищата в национални кампании и благотворителни проекти. Сред най-значимите инициативи са:

„Ден на розовата фланелка“, „Да изчистим България заедно“. НЧ „Христо Смирненски-1919 г.“ с. Царевци организира Благотворителен Коледен базар в две поредни години. През 2023 г. събраните средства бяха предназначени за каузата „Да помогнем на Павел“, а през 2024 г. – за кампанията „Да дадем шанс на Зори да проходи“. **„Ден на отворените врати“** . В рамките на Проект „Бъдеще за децата в община Аврен“ през 2024 г. стартира инициатива, насочена към младите жители. Тази акция дава възможност на ученици от всички общински училища да се запознаят с работата на общинската администрация, да участват в ежедневните процеси и за кратко време да поемат отговорностите на служителите.

Община Аврен се включи в информационна кампания, организирана от Държавната агенция закрила на детето, под мотото „Бъди смел, бъди добър“. За осъществяването на кампанията, в сътрудничество с Държавните горски лесничейства, бяха осигурени 20 безплатни дръвчета и табели с послания, насочени срещу насилието.

Тези инициативи не само демонстрират високата гражданска активност на младите хора в Община Аврен, но и укрепват връзките между поколенията, насърчават социалната солидарност и допринасят за изграждането на по-сплотено и съпричастно общество. Чрез доброволческата дейност младежите усвояват ценни умения, които ги подготвят за бъдещи предизвикателства и ги вдъхновяват да допринасят за развитието на своята общност.

Община Ветрино:

По въпросите на доброволчеството на територията на община Ветрино работи само една организация - Българският младежки Червен кръст. Това е организация с утвърден облик, обществен авторитет и капацитетни възможности, които я превръщат в подходяща алтернатива за обществена изява на младите хора. Броят на младежите от СУ„Христо Ботев“ с. Ветрино включени към БМЧК е 12 бр. за 2024 г.
Младите хора активно участват в инициативите „Ден на отворените врати“ и в Ден на ученическото самоуправление“.
Броят на младежите участващи в ученически младежки съвет е 12 бр.

През 2020 година, чрез инициативата WiFi4EU, община Ветрино получи безвъзмездно средства за инсталиране на съвременно WiFi оборудване на оживени обществени места. Благодарение на този проект мрежата е изградена и общината осигурява безплатен безжичен интернет достъп на следните обособени външни места за достъп: сграда на община Ветрино – площад, многофункционален културно-информационен център – село Ветрино, СУ „Христо Ботев“ село Ветрино спортен център (стадион) в село Ветрино, детска площадка село Доброплодно, детска площадка село Белоградец, спортна площадка село Белоградец, детски кът село Невша, централен площад село Неофит Рилски. Изборът на зоните е съобразен така, че да може да осигурява услугата на максимален брой граждани на община Ветрино в това число и младежи.

Към община Ветрино е открит и на терен работи Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ . Тяхната основна цел е интеграция на ромите, но при реализирането на различни инициативи се работи с деца и младежи от всички етнически групи, обхванати са всички деца учащи в СУ„Христо Ботев“ като се подкрепя личностното им и социално израстване. За учениците от горен курс на обучение тази подкрепа допринася и за ориентирането има в избора им на професионална реализация.
За насърчаване на социалното включване на жителите на община Ветрино и в частност на младите хора от уязвими групи допринася програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.“ която е част от проект „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“.
В хода на 2024 г. имаше работещ ученически парламент. Представителите на ученическия съвет от класовете проучват мнението в класовете и обсъждат предложенията на съучениците си по темата и докладват на комисията за превенция на агресията и насилието.

Проведени са 4 мероприятия за превенция срещу насилието между децата в училищната институция, изразяващи се в изложба на постери, рисунки и раздадени агитационни материали по повод Световен ден против тормоза в училище и „Ден на розовата фланелка".

Община Провадия:

Младите доброволци, приобщени към организацията на Младежкия БЧК в града, са 18 на брой през 2023 - 2024г. Новите членове се обучават и сертифицират за оказване на първа долекарска помощ на работното място. Участието на доброволците към МБЧК е активно при акциите за кръводаряване, организирани от Община Провадия, както и при провеждането на АНТИ-СПИН кампании самостоятелно и съвместно с ЦОП и МКБППМН.

През 2023г. – 2024г. са проведени няколко кампании за набиране на средства за подпомагане лечението на нуждаещи се. Организирани са благотворителни концерти, базари, поздравителни концерти и изложби, както от Общината, така и от училищата, читалищата, ЦПЛР - ОДК, ЦОП и ЦНСТ. В благотворителните инициативи са се включили над 100 младежи. В инициативата „Да изчистим България заедно" са участвали приблизително 200 млади доброволци от цялата община.

В Младежко обединение към ПП БСП членуват 29 на брой млади хора на възраст до 29 години. В младежката организация на ПП ГЕРБ членуват 10, а към младежкото обединение на ПП ДПС – Провадия са приобщени 20 млади хора. Чрез своите представители в ОбС – Провадия, Общинска администрация и други институции, младите хора са пряко свързани с обществено-политическия живот в община Провадия.

В шест училища на територията на община Провадия функционират Училищни настоятелства и Ученически съвети, които се ангажират с проблемите на младите хора и са съпричастни към разрешаването им.

В община Провадия няма функциониращ Консултативен младежки съвет.

Информационни услуги за младежи предоставят, освен „Бюро по труда", читалищата и библиотеките на територията на Община Провадия, поради наличието на общодостъпен интернет и социалната насоченост на Годишната програма за развитие на читалищната дейност, включваща работа с младежи. По данни на читалищата от услугите, които предоставят, са се възползвали средно за година 200 млади хора. Във всяко едно от училищата в община Провадия има достъп до информационно обслужване.

По данни на Евростат почти една трета (34.7 %) от всички лица на възраст 18 и повече години с ниско ниво на образование са били изложени на риск от бедност или социално изключване, в сравнение с 10.5 % от хората в същата възрастова група с висше (високо) ниво на образование. Съответният процент за хората със средно ниво на образование е 19.9 %.

През учебната 2023 -2024 в ПГСС „Земя" самостоятелната форма на обучение е дала шанс за придобиване на средно образование на 15 млади хора. В СУ „Д. Благоев" през 2023 - 2024г. са 8, а в ПГХРТ „Цар Симеон Велики" - 10 , а 15 в Об У „ Св. Св. Кирил и Методий", с. Блъсково. В община Провадия функционира Преходно жилище, където живеят 8 деца и младежи на възраст 14 – 18г. до завършване на средното си образование. По проект „Приеми ме" чрез професионални приемни семейства се осигурява семейна подкрепяща среда за деца и младежи в риск. През 2024г. няма изведени младежи от приемните семейства.

От направена анкета със 100 лица на възраст между 15 и 29 години, с различна степен на образование, семеен статус и пол – учащи, работещи и безработни, 3-ма са посочили висока степен на удовлетвореност от живота, средна - 61, ниска – 36.

По данни на МКБППМН образуваните възпитателни дела за 2024 год. са 18, за 8 малолетни и 23 непълнолетни. Броят на разгледаните възпитателни дела, с наложени мерки от съставите на МКБППМН е 17, за 7 малолетни и 22 непълнолетни извършители. Броят отложени възпитателни дела за е 1, спрямо 1 непълнолетен.

Община Бяла:

Изследването на състоянието показва необходимостта от активни усилия за ангажираността и участието на младежите в обществените и политически процеси. Отсъствието на регистрирани младежки организации може да се счита за предизвикателство. С цел насърчаване на ангажираността и участието на младежите, Община Бяла може да работи за създаването на подходящи механизми и условия за регистриране на младежки организации. Организирането на образователни събития и обучения, насочени към младежите, може да ги насърчи да се включат активно в обществените и политическите процеси.

Отсъствието на функциониращи Консултативни младежки съвети може да ограничи участието на младежите в процесите на вземане на решения. Също така, нивото на информираност за целите за младежта на национално и европейско ниво се нуждае от подобрение. Осигуряването на информация за целите за младежта на национално и европейско ниво чрез образователни и информационни инициативи може да увеличи осведомеността на младежите и да ги включи активно в обсъждането на важни въпроси.

2.5. ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ МЛАДЕЖКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ РАБОТЕЩИ С И ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

Разглежданите индикатори за наблюдение са: Повишаване на качеството на неформално обучение, Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа, Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ, като е включена информация за състояние на изследвани индикатори, анализ на състоянието и предприети мерки.

Община Варна:

Програма „Младежки дейности“ подкрепя младежките организации и организациите с нестопанска цел, работещи с и за младите хора, като финансира проекти на конкурсен принцип, съгласно Наредба за условията и реда за финансово подпомагане на младежки проекти на неправителствени организации по програма „Младежки дейности“. По дейност „Младежки проекти“ през 2023 г. и 2024 г. са кандидатствали по 26 неправителствени организации. 13 са одобрените за финансиране проекти за 2023 г., а през 2024 г. те са 12.

Програмата подкрепя и инициативи на студентските съвети, които са инициирани и изпълнени от студентите на висшите училища в град Варна.

Чрез Младежка доброволческа служба се подкрепят неправителствени организации, които работят с доброволци. През 2023 г. са подкрепени 3 неправителствени организации, като през 2024 г. те са 2.

В допълнение на горепосочените, чрез Програма „Младежки дейности“ през 2023г. са финансирани 12 инициативи на НПО, а през 2024г. – 15 инициативи.

Отдел „Младежки дейности“ влиза в обхвата на дирекция „Образование и младежки дейности“. Като част от Дирекцията, отделът има собствени функции, програма и бюджет, които изпълнява. Отдел „Младежки дейности“ се ръководи от началник - отдел, който разпределя задачи между шестима главни експерти, които са натоварени с различни ресори.

Програма „Младежки дейности“ се разработва в съответствие със Стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019 – 2027 г., Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2021 – 2030 г. и принципите на Европейската харта за участие на младите хора в живота на общините и регионите.

Младежката политика цели насърчаване на младежката инициативност и творчество, като разработва механизми за включване на млади хора в различни форми за участие в обществения сектор и подкрепя дейности и проекти в партньорство с гражданския сектор, ученическата и студентската младеж.

Тя дава възможност на младите хора да бъдат архитекти на собствения си живот, да бъдат активни граждани, вдъхновявани от ценностите на Европейския съюз и европейската идентичност.

Община Варна е ориентирана към изграждане и реализиране на единна, последователна и устойчива политика, основана на многосекторния подход и сътрудничество, и партньорство с младите хора.

Община Дългопол

На територията на община Дългопол не разполагат с информация относно разглежданите индикатори свързани с младежки организации и организации работещи с и за младите хора.

Община Белослав:

На територията на община Белослав не се намират нестопански организации, работещи за млади хора и младежките организации, прилагащи стандарти за качество.

На територията на общината няма младежки организации и нестопанските организации, работещи с и за младите хора, финансирани по национални програми за младежта и по европейски програми за младежта.

Всички граждани на община Белослав, включително младите хора имат свободен достъп до ново изградените или обновените обекти и пространства на територията на общината.

Относно предприетите мерки за осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа община Белослав работи в посока повишаване информираността за възможностите за финансиране на младежките проекти и процедурите за кандидатстване.

В община Белослав няма младежки работници, трайно ангажирани с младежката работа. С младежката политика в община Белослав е ангажиран един експерт „Социални и младежки дейности“.

На територията на община Белослав младежката политика е свързана с развитието на младите хора в личен и социален план, целяща да им даде възможност да намерят

своето място и гласът им да бъде чут, както в техните собствени общности, така и в обществото като цяло.
Община Белослав, съвместно с общинските училища и МКБППМН помага на младите хора да учат повече за себе си, за другите и за обществото, чрез организиране на голям брой информационни инициативи, културни и спортни мероприятия.
Право на социални услуги имат всички лица на територията на община Белослав, вкл. и младите хора, които се нуждаят от подкрепа, която може да бъде оказана чрез социалните услуги, включително и младите хора на територията на общината. Осъществяват се в рамките на социалната работа, като се работи с индивидуални случаи.

Община Провадия:

През отчетния период няма данни за неформално обучение, организирано от нестопанските организации, работещи с и за млади хора и младежки организации, прилагащи стандарти за качество.

За ангажирането на младите хора в обществения живот и развитието на общината е необходима по-голяма активност и диалог между всички заинтересовани страни по отношение на младежките дейности – Община Провадия, Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция „Социално подпомагане“, образователни и обучителни организации, работодатели, Районно управление „Полиция“, неправителствени организации и всички млади хора. За спойката на институциите е необходимо да бъде създаден Консултативен съвет, който да е свързващото звено за функционирането на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението й.

В Община Провадия до месец септември на 2024 г. информирането и консултирането на младежи - индивидуално и групово - които не работят, не учат и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” – гр. Провадия, е поето от **младежкия медиатор**. Част от работата му е поета от здравните медиатори, които работят, както самостоятелно, така и с подкрепата на служители от всички заинтересовани институции – ДБТ, ДСП, училища, ЦОП и др. Набират актуална информация за свободни работни места към ДБТ, младежки програми за временна заетост – за работа или стажуване, свободни позиции набавени от други информационни източници и я предоставя, както чрез сайта на Община Провадия, така и персонално. Водят ежемесечна статистика на случаите, по които работи и подава информацията за тях на бюрото по труда.

Съгласно отчетите на младежкия и здравните медиатори по-голямата част от проектите са насочени към различни социални и консултативни услуги за цялостно подобряване качеството на живот на представителите на етническите малцинства и към интеграция на трудовия пазар на роми в активна възраст, чрез осигуряване на квалификация и проектна заетост. Информират младежи за участие на провежданите трудови борси, за включване в обучения, организирани в ДБТ, участва и в други инициативи на ДБТ.

Част от работата им е превантивна и е свързана с педагогическите съветници към училищата, с цел превенция на ранното отпадане от образователната система.

Община Ветрино:

Дял на нестопанските организации, работещи с млади хора и младежките организации, прилагащи стандарти за качество са две.
Издаваните в Общината печатни издания, страници и групи във социалните мрежи. Специалисти и медиатори от програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.“ която е част от проект „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“ в партньорска организация Сдружение Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ работи с учениците от 5 – 7 клас за учебната 2023- 2024 г. техният брой е 180. Дейността продължава до март 2024 г.
Всички младежи от община Ветрино имат свободен достъп до спортните терени, фитнес залите и детските спортни площадки с поставени спортни уреди и съоръжения, на територията на Общината.
Информационни услуги за младежи в община Ветрино предоставят Бюро по труда, общинска администрация и читалищата на територията на община Ветрино. През 2020 година, чрез инициативата „WiFi4EU”, община Ветрино получи безвъзмездно средства за инсталиране на съвременно WiFi оборудване на оживени обществени места.
Дейностите, които допринасят за постигане на целите на националната стратегия за младежта: Обучения по кариерно ориентиране, „Да почистим България заедно”, Ден на отворените врати на Общинска администрация; Организиране на срещи и дискусии за запознаване с европейски и национални програми за заетост; Провеждане на среща с работодатели и ученици във връзка с професионалното ориентиране на младежите; Осигуряване на актуална и достъпна информация, насочена към широк кръг интереси и потребности - Своевременно обявяване на информация за младежки проекти, програми и други възможности; Участие на младите хора в благотворителни кампании; Стимулиране на деца и младежи с изявени дарби в областта на науката и изкуствата - Участие в олимпиади, фестивали, конкурси; Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.
Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора - Целогодишни кампании по превенция на рисково поведение сред младежи и рискови групи(ХИВ/СПИН, тютюнопушене, алкохол и др.).

Община Бяла:

Читалищата, библиотеките и културни институции в Община Бяла активно сътрудничат с младите хора и осигуряват образователни и културни събития за тях. Въпреки това, може да се подобри качеството на неформалното обучение, което се предоставя чрез различни организации. Общината е предприела мерки за подкрепа на обучения и събития, които организират нестопански организации и младежки организации, като осигури финансова подкрепа за подобряване на качеството на предоставяните образователни услуги.
Общината има възможност да предостави помещения или конферентни зали за дейностите на младежките организации и за събития, които те организират. Също така, важно е да се осигури финансова подкрепа за дейностите на младежките организации.

Създаването на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа е от съществено значение. Този механизъм може да помогне за идентифициране на младежките работници и осигуряване на подходящи обучения и подкрепа за тях.
Предприети мерки: Общината може да създаде програми и инициативи, които да насърчат разпознаването и развитието на младежка работа. Това може да включва предоставяне на обучения, менторство и други форми на подкрепа за младежките работници.

3. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ, МЕРКИ, ДЕЙНОСТИ И ОТГОВОРНИ ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ОБЛАСТНАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА.

Целите, мерките и дейностите в Областния план за младежта за 2024 г. на област Варна са максимално съобразени с разпоредбите на Закона за младежта и в цялост най-добре отговарят на специфичните цели и задачи за работа на областно ниво.

В своята съвкупност те обхващат почти всички задачи и дейности, които могат да бъдат осъществявани от общините на областта в полза на техните младежки общности. Така дефинирани и планирани, те дават най-широк хоризонт за действие на всяка община и по всяка вероятност ще бъдат осъществявани в по-голямата си част и през следващите няколко години.

Същевременно общините трябва да следват и строго специфичните си цели и намерения относно своите младежки общности, посочени в техните общински планове за младежта за 2025 г.

По-долу специфичните цели, мерки, дейности и изпълнителни институции са дефинирани по всяка от 7-те основни цели на Националната стратегия за младежта 2021-2030 г.

ПЪРВА ЦЕЛ:
НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ

Оперативна цел 1.1: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности

Мерки/дейности: Подкрепа за неформалното обучение чрез разширяване на мрежата от доставчици; Насърчаване на участието на младите хора в неформално обучение и информално учене; Нуждата от повишаване на достъпа на младите хора до качествено неформално образование и обучение; Реализиране на събития и неформални форми на обучение за интелигентно израстване и социално приобщаване.

Оперативна цел 1.2: Повишаване на качеството на неформално обучение

Мерки/дейности: Адаптиране и насърчаване на прилагането на стандарти за качество; Създаване на инструменти за валидиране и разпознаване на умения, придобити в рамките на неформално обучение, информално учене и на резултати от учене чрез опит.

Отговорни институции - координатори: ММС и МОН

Партньори за изпълнение на мерките: областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети,

младежки центрове и пространства, читалища, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

ВТОРА ЦЕЛ:
НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ПОДКРЕПАТА ЗА МЛАДИ ХОРА, КОИТО НЕ УЧАТ, НЕ РАБОТЯТ И НЕ СЕ ОБУЧАВАТ

Оперативна цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора

Мерки/дейности: Осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда; Насърчаване осигуряването на възможности за заетост, вкл. качествени платени стажове, стажуване и чиракуване на младежи в неравностойно положение; Информираност и популяризиране на формите за неформално учене, осигуряване на възможности за професионална квалификация и ключови компетентности, необходими за пазара на труда.

Оперативна цел 2.2: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават

Мерки/дейности: Насърчаване достигането и активирането на младежите от групата NEETs, вкл. чрез засилване на партньорствата на младежките организации с местни институции. Разработване и прилагане на услуги за социално включване на младежи от групата NEETs.

Отговорни институции - координатор: ММС и МТСП.

Партньори за изпълнение на мерките: ЦРЧР, НСОРБ, АСП, АЗ, НАПОО, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

ТРЕТА ЦЕЛ:
НАСЪРЧАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТТА, УЧАСТИЕТО И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА

Оперативна цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

Мерки/дейности: Подкрепа и насърчаване на доброволчеството, както и регулиране на доброволческите дейности; Ангажиране на неорганизирани младежи в различни форми на гражданско участие, доброволчество и младежки дейности; Насърчаване на обмена на информация и сътрудничество между младежките организации, клубове и младите хора.

Оперативна цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

Мерки/дейности: Насърчаване на партньорството за качествено младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво; Надграждане на съществуващите механизми за качествено младежко участие в процесите на вземане на решения на национално ниво; Популяризиране и развитие на формите за участие в процесите за вземане на решения на Европейско ниво.

Оперативна цел 3.3: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа.

Мерки/дейности: Повишаване на капацитета и устойчивостта на младежките организации; Повишаване на информираност за възможностите за финансиране на младежки проекти и оптимизиране на процедурите за кандидатстване.

Отговорна институция - координатор: ММС

Партньори за изпълнение на мерките: МОН, МТСП, МРРБ, ЦРЧР, НСОРБ, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

ЧЕТВЪРТА ЦЕЛ:

РАЗВИТИЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА РАБОТА В НАЦИОНАЛЕН МАЩАБ

Оперативна цел 4.1: Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението й.

Мерки/дейности: Създаване на междусекторен координационен механизъм за развитие и разширяване на обхвата на младежката работа; Подкрепа за разпознаването, развитието и утвърждаването на младежката работа като фактор за личностно, социално и професионално развитие на младите хора.

Оперативна цел 4.2: Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа.

Мерки/дейности: Подкрепа за развитието на мобилна младежка работа; Насърчаване използването на дигитални инструменти в младежката работа.

Отговорна институция - координатор: ММС

Партньори за изпълнение на мерките: МОН, МТСП, МРРБ, НАПОО, ЦРЧР, НСОРБ, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

ПЕТА ЦЕЛ

СВЪРЗАНОСТ, ТОЛЕРАНТНОСТ И ЕВРОПЕЙСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ

Оперативна цел 5.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи.

Мерки/дейности: Подкрепа за проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване; Повишаване на информираността на младите хора във връзка с проблемите на младежите от уязвими групи.

Оперативна цел 5.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата.

Мерки/дейности: Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата; Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с демокрация, права на човека и върховенство на закона; Насърчаване на партньорствата между институции и неправителствени организации,

които работят за превенция и преодоляване на дискриминацията и насилието сред младите хора.

Оперативна цел 5.3: Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности.

Мерки/дейности: Популяризиране на европейските ценности; Подкрепа за инициативи, свързани със запознаване с дейността и принципите на ЕС и европейските институции.

Отговорна институция - координатор: ММС

Партньори за изпълнение на мерките: МОН, МТСП, ДАЗД, ЦРЧР, НСОРБ, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

ШЕСТА ЦЕЛ:
НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВЕН И ПРИРОДОЩАДЯЩ НАЧИН НА ЖИВОТ

Оперативна цел 6.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт.

Мерки/дейности: Създаване на условия и насърчаване на физическата активност и спорта; Повишаване на осведомеността по темите за здравословен начин на живот и здравословно хранене.

Оперативна цел 6.2: Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора.

Мерки/дейности: Повишаване информираността на младите хора за получаване на психологична подкрепа; Осигуряване на достъп до услугата психологична подкрепа за младите хора.

Оперативна цел 6.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора.

Мерки/дейности: Повишаване на информираността по темата за сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора; Насърчаване използването и прилагането на методологии за здравно образование; Повишаване на достъпа и прилагането на съвременни методи за семейно планиране сред младите хора; Подкрепа за повишаване на родителските умения на младите родители.

Оперативна цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

Мерки/дейности: Разширяване на познанията на младите хора в областта на опазването на околната среда, включително индивидуалния им принос; Подкрепа за младежки проекти и инициативи, целящи формиране на знания, умения, нагласи и ангажираност с екологичните проблеми и тяхното решаване; Стимулиране и подкрепа на младежки доброволчески инициативи в областта на опазването на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение.

Отговорни институции - координатори: ММС, МЗ и МОСВ

Партньори за изпълнение на мерките: МОН, ЦРЧР, НСОРБ, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

СЕДМА ЦЕЛ:
НАСЪРЧАВАНЕ НА КУЛТУРАТА И ТВОРЧЕСТВОТО СРЕД МЛАДИТЕ

Оперативна цел 7.1: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора.

Мерки/дейности: Насърчаване на мобилността на младежките творчески трупи и подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура; Подкрепа за разработването и изпълнението на услуги за свободното време на младите хора, насърчаващи културно участие.

Оперативна цел 7.2: Насърчаване на лични творчески умения.

Мерки/дейности: Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения на младите хора; Популяризиране и подкрепа на дейностите на младежки пространства, центрове, зони, творчески колективи и организации, работещи за младежко включване в културния живот.

Отговорни институции - координатори: ММС и МК

Партньори за изпълнение на мерките: МОН, МТСП, НСОРБ, областни управители, общини, неправителствени организации, младежки работници, училища, университети, младежки центрове и пространства, читалища, социални партньори, международни организации, бизнеса, научни организации и други.

4. ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на дейностите ще се осъществява приоритетно чрез предвидените в чл. 7 от Закона за младежта програми за младежта и посредством общинските програми за младежта в изпълнение на чл. 15 ал. 5 от Закона за младежта, в рамките на определените бюджети на отговорните първостепенни разпоредители с бюджет за съответната година.

Средства могат да бъдат осигурени и чрез проектно финансиране от действащи Европейски фондове, програмите „Еразъм+“, други програми на Европейския съюз, Съвета на Европа и други източници.

5. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.

Планът на област Варна за младежта за 2025 г. ще се осъществява чрез общинските планове за младежта за 2025 г.

В областна администрация Варна наблюдението *(мониторингът)* на текущото изпълнение на дейностите по плана се извършва от Областен управител на област с административен център Варна.

Отчетите по изпълнението на общинските планове и областния план за младежта за 2025 г. да се изготвят съгласно сроковете по Закона за младежта.

Областният план за младежта за 2025 г. е отворена система, която следва динамиката на промяната в областта. В тази връзка той е отворен и може да бъде актуализиран по предложение на младежки организации и институции, работещи с млади хора.

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Планът на област Варна за младежта за 2025 г. ще бъде публикуван на интернет страницата на Областна администрация Варна.